

การวิเคราะห์ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการผลิตไดเมทิลอีเทอร์
โดยใช้ซูเปอร์สตรัคเจอร์

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาวิศวกรรมเคมี คณะวิศวกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2560

การวิเคราะห์ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการผลิตไดเมทิลอีเทอร์
โดยใช้ซูเปอร์สตรัคเจอร์

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาวิศวกรรมเคมี คณะวิศวกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2560

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

OPTIMIZATION OF DIMETHYL ETHER PRODUCTION PROCESS
SYNTHESIS USING SUPERSTRUCTURE ANALYSIS

A REPORT SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENT
FOR THE DEGREE OF BACHELOR IN CHEMICAL ENGINEERING
FACULTY OF ENGINEERING
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

ACADEMIC YEAR 2017

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริญญานิพนธ์เรื่อง การวิเคราะห์ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการผลิตโดเมทิลอีเทอร์
โดยใช้ซูเปอร์สตรัคเจอร์
โดย นายธีรพัฒน์ หลายวัฒนไพศาล รหัสนักศึกษา 57010628
อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.อมตะ อนันต์พินิจวัฒนา
ปริญญานิพนธ์ วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเคมี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปริญญานิพนธ์นี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเคมี

คณะกรรมการตรวจสอบปริญญานิพนธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริญญานิพนธ์เรื่อง	การวิเคราะห์ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดในการผลิตโดเมทิลอีเทอร์ โดยใช้ซูเปอร์สตรัคเจอร์
โดย	นายธีรพัฒน์ หลายวัฒนไพศาล
ปริญญา	วิศวกรรมศาสตร์
สาขาวิชา	วิศวกรรมเคมี
ปีการศึกษา	2560
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.อมตะ อนันต์พินิจวัฒนา

บทคัดย่อ

โดเมทิลอีเทอร์ถูกใช้กันอย่างแพร่หลาย เพราะเป็นพลังงานทางเลือกที่สะอาดสำหรับการเผาไหม้ในเครื่องยนต์ กระบวนการผลิตแบบดั้งเดิมของโดเมทิลอีเทอร์คือกระบวนการดีไฮเดรชันของเมทานอลในสถานะไอ โดยใช้เครื่องปฏิกรณ์และหอกลั่น 2 หอดด้วยกัน ในปัจจุบันมีกระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพกว่าแบบดั้งเดิมอยู่เป็นจำนวนมาก จึงมีทางเลือกที่หลากหลายในการปรับปรุงกระบวนการผลิต การศึกษานี้ได้ทำการศึกษาเพื่อหาทางเลือกที่ดีที่สุด โดยการนำทางเลือกต่างๆ มาจัดเก็บและสร้างเป็นซูเปอร์สตรัคเจอร์ โดยได้แบ่งเป็นกรณีศึกษาได้ทั้งหมด 5 กรณี ประกอบไปด้วยกรณีศึกษาที่ 1 (Pervaporation) จะใช้เครื่องปฏิกรณ์ หอกลั่นที่ 1 (แยกโดเมทิลอีเทอร์ออกจากน้ำกับเมทานอล) และกระบวนการเพอร์แวกเพอเรชันในการแยกน้ำกับเมทานอล กรณีศึกษาที่ 2 (Adsorption) จะใช้เครื่องปฏิกรณ์ หอกลั่นที่ 1 และหอดูดซับ กรณีศึกษาที่ 3 (RD_Single) จะใช้หอกลั่นแบบมีปฏิกริยาเพียงหอดเดียว กรณีศึกษาที่ 4 (RD 1) จะใช้เครื่องปฏิกรณ์และหอกลั่นแบบมีปฏิกริยาและกรณีศึกษาที่ 5 (RD 2) จะใช้เครื่องปฏิกรณ์ หอกลั่น(แยกน้ำออกจากโดเมทิลอีเทอร์และเมทานอล)และหอกลั่นแบบมีปฏิกริยา โดยการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องของกรณีศึกษาทั้งหมดมาทำแบบจำลองกระบวนการ จัดเรียงให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมโดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel และนำข้อมูลที่จัดเรียงมาเขียนลงในซอฟต์แวร์เพื่อช่วยในการแก้ปัญหา GAMs ซึ่งเป็นโปรแกรมในการแก้ปัญหาแบบกำหนดการเชิงเส้นผสมจำนวนเต็ม (MILP) ผลที่ได้จากการศึกษาพบว่าทางเลือกที่มีความเหมาะสมและคุ้มค่าที่สุดในการผลิตโดเมทิลอีเทอร์ ซึ่งก็คือกรณีศึกษาที่ 3 (RD_Single) โดยจะมีค่ากำไรก่อนหักภาษีและดอกเบี้ย 1,186.46 ล้านบาทต่อปี ซึ่งมีค่ามากกว่ากรณีพื้นฐานถึง 16.7 %

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และผู้ต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Project Title	Optimization of Dimethyl Ether Production Process Synthesis Using Superstructure Analysis
By	Mr. Teerapat Laiwatthanaphaisarn
Degree	Bachelor of Engineering
Program	Chemical Engineering
Year	2017
Advisor	Dr. Amata Anantpinijwatna

ABSTRACT

Dimethyl ether (DME) is widely used as a clean alternative fuel for combustion engines. The conventional production process of DME includes dehydration of methanol in a catalytic gas-phase reactor, and purifications with two distillation columns. However, a number of better efficient processing options for the synthesis of DME are available. In order to improve the design of DME production process, the operation alternatives have been collected and formulated into a superstructure. The case studies consist of 5 case studies. The first case is pervaporation consists of reactor, distillation column and pervaporation. The second case is adsorption consists of reactor, distillation column and adsorption column. The third case is RD_Single consists of only one reactive distillation column. The fourth case is RD 1 consists of reactor and reactive distillation. And the last case is RD 2 consists of reactor, distillation column and reactive distillation column. All data from case studies are used for modeling by collect all parameters in Microsoft excel and use software to solve the problem. The model is solved by a mixed-integer linear programming (MILP) using GAMS software. The results consist of the optimum DME production route and economical benefit of the selected pathway which is only one reactive distillation and its EBIT is 1,186.46 million baht per year or 16.7% higher than base case.

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยคามอนุเคราะห์และความช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดีจากบุคคลหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร.อมตะ อนันต์พินิจวัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้ความรู้ คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินงานวิจัยให้ลุล่วง อีกทั้งยังช่วยแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงานวิจัย นอกจากนี้ท่านยังได้ให้ข้อคิด ประสพการณ์ต่างๆ และคำแนะนำในการแก้ไขปัญหาทุกอย่างที่เกิดขึ้นอย่างรอบคอบ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในการทำงานในฐานะวิศวกรเคมี และตรวจสอบแก้ไขปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความถูกต้องเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.ญาณิพร พัทธวรโชติ และ ดร.นริศรา ทองบุญชู กรรมการสอบปริญญาานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และแนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานวิจัย

ขอขอบพระคุณคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ทุกท่านในภาควิชาวิศวกรรมเคมี คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สำหรับความช่วยเหลือและคำแนะนำในการดำเนินงานวิจัย

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณบิดามารดา และครอบครัว ซึ่งเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาเล่าเรียน เป็นกำลังใจสำคัญอย่างยิ่งที่ช่วยผลักดันทำให้ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยดีคุณงามความดีและคุณประโยชน์อันใดที่เกิดขึ้นจากปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้กล่าวมาข้างต้น หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับและขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ธีรพัฒน์ หลายวัฒนไพศาล

สัญลักษณ์

i	ชนิดของสารเคมีและสารอนุภาค
k, kk	ช่วงกระบวนการ
rr	ชนิดของปฏิกิริยาเคมี
$react$	สารกำหนดปริมาณของปฏิกิริยาเคมี
F^{in}	อัตราการไหลเชิงมวลที่ไหลเข้าช่วงกระบวนการ (ตัน/ปี)
F	อัตราการไหลเชิงมวล (ตัน/ปี)
R	อัตราการไหลเชิงมวลของสารอนุภาคหรือสารเคมีที่เพิ่มเข้าไป (ตัน/ปี)
μ	อัตราส่วนของสารอนุภาคหรือสารเคมีที่เพิ่มเข้าไปเทียบกับอัตราการไหลเชิงมวลก่อนผสม
F^M	อัตราการไหลเชิงมวลหลังจากการผสม (ตัน/ปี)
α	ตัวแปรที่บ่งบอกถึงสารอนุภาคหรือสารเคมีที่เพิ่มเข้าไปว่าผสมกับสายการไหลหลักหรือไม่ ถ้าผสมจะมีค่าเป็น 1 ถ้าไม่ผสมจะมีค่าเป็น 0
F^R	อัตราการไหลเชิงมวลหลังจากการเกิดปฏิกิริยาเคมี (ตัน/ปี)
γ	เลขคูลโมลของปฏิกิริยาเคมี
θ	คอนเวอร์ชัน (Conversion)
Mw	มวลโมเลกุล (กรัม/โมล)
F^W	อัตราการไหลเชิงมวลหลังจากแยกของเสียออก (ตัน/ปี)
SW	อัตราส่วนของของเสีย
$Waste$	อัตราการไหลเชิงมวลของของเสีย
$Split$	อัตราส่วนของการแยก
F^{out1}	อัตราการไหลเชิงมวลของสายขาออกที่ 1 (ตัน/ปี)
F^{out2}	อัตราการไหลเชิงมวลของสายขาออกที่ 2 (ตัน/ปี)
S	การกำหนดสายขาออกที่ 1 และ 2
SP	การกำหนดสายขาออกที่ 1 หรือ 2
$OPEX$	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (บาท/ปี)
R_{cost}	ราคาของวัตถุดิบ (บาท/ปี)
U_{cost}	ค่าใช้จ่ายของสารอนุภาคและสารเคมี (บาท/ปี)
T_{cost}	ค่าขนส่ง (บาท/ปี)
W_{cost}	ค่าใช้จ่ายในการกำจัดของเสีย (บาท/ปี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับใช้ภายในเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

P^1	ราคาของวัตถุดิบต่อหน่วย (บาท/ตัน)
P^2	ค่าใช้จ่ายของสาธารณูปโภคและสารเคมีต่อหน่วย (บาท/ตัน)
P^3	ค่าขนส่งต่อหน่วย (บาท/ระยะทาง)
$Dist$	ระยะทางในการขนส่ง (ระยะทาง)
P^4	ค่าใช้จ่ายในการกำจัดของเสียต่อหน่วย (บาท/ปี)
$CAPEX$	ค่าใช้จ่ายในการลงทุน (บาท)
$InvI$	ค่าใช้จ่ายในการลงทุน (บาท)
GOM	กำไรขั้นต้นจากการดำเนินงาน (บาท/ปี)
$Sales$	ราคาขายผลิตภัณฑ์ (บาท/ปี)
P^5	ราคาขายผลิตภัณฑ์ต่อหน่วย (บาท/ตัน)
T	ช่วงเวลาในการลงทุน (ปี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สัญลักษณ์.....	IV
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
สารบัญรูปภาพ.....	X
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	3
1.3 ขอบเขตงานวิจัย.....	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
2.1 ซุปเปอร์สตรัคเจอร์ (Superstructure).....	4
2.2 กระบวนการผลิตโดเมทิลอีเทอร์.....	10
2.3 ทางเลือกในการผลิตโดเมทิลอีเทอร์.....	12
บทที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินงาน.....	16
3.1 การกำหนดปัญหา.....	16
3.2 การรวบรวมข้อมูล สร้างซุปเปอร์สตรัคเจอร์ และสร้างแบบจำลอง.....	16
3.3 การแก้ปัญหาและวิเคราะห์ผล.....	29
บทที่ 4 ผลการดำเนินงานและวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน.....	30
บทที่ 5 สรุปผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ.....	32
5.1 สรุปผลการดำเนินงาน.....	32
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	32
เอกสารอ้างอิง.....	33

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก.....	35
ภาคผนวก ก ข้อมูลที่ใช้ในการสร้างแบบจำลอง.....	36
ภาคผนวก ข พารามิเตอร์ที่ใช้ในการทำแบบจำลอง.....	44
ภาคผนวก ค Code โปรแกรม GAMs.....	49

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 สรุปรพารามิเตอร์ที่ใช้ในแบบจำลอง.....	9
3.1 อัตราการไหลของสารตั้งต้น (Base case).....	17
3.2 สัดส่วนของสารอนุภาคที่ต้องใช้ต่ออัตราการไหลของสาร (Base case).....	17
3.3 เลขดุลโมลของปฏิกิริยาเคมี (Base case).....	18
3.4 คอนเวอร์ชัน (Conversion) ของปฏิกิริยาเคมี (Base case).....	18
3.5 มวลโมเลกุลของสารเคมี (Base case).....	18
3.6 สัดส่วนการแยกของสารเคมี (Base case).....	18
3.7 ค่าก่อสร้างอุปกรณ์ (Base case).....	19
3.8 สัดส่วนของสารอนุภาคที่ต้องใช้ต่ออัตราการไหลของสาร (Pervaporation).....	20
3.9 ค่าก่อสร้างอุปกรณ์ (Pervaporation).....	20
3.10 สัดส่วนของสารอนุภาคที่ต้องใช้ต่ออัตราการไหลของสาร (Adsorption).....	21
3.11 ค่าก่อสร้างอุปกรณ์ (Adsorption).....	21
3.12 อัตราการไหลของสารตั้งต้น (RD_Single).....	22
3.13 สัดส่วนของสารอนุภาคที่ต้องใช้ต่ออัตราการไหลของสาร (RD_Single).....	22
3.14 เลขดุลโมลของปฏิกิริยาเคมี (RD_Single).....	22
3.15 คอนเวอร์ชัน (Conversion) ของปฏิกิริยาเคมี (RD_Single).....	22
3.16 สัดส่วนการแยกของสารเคมี (RD_Single).....	23
3.17 ค่าก่อสร้างอุปกรณ์ (RD_Single).....	23
3.18 สัดส่วนของสารอนุภาคที่ต้องใช้ต่ออัตราการไหลของสาร (RD 1).....	24
3.19 เลขดุลโมลของปฏิกิริยาเคมี (RD 1).....	25
3.20 คอนเวอร์ชัน (Conversion) ของปฏิกิริยาเคมี (RD 1).....	25
3.21 สัดส่วนการแยกของสารเคมี (RD 1).....	25
3.22 ค่าก่อสร้างอุปกรณ์ (RD 1).....	26
3.23 สัดส่วนของสารอนุภาคที่ต้องใช้ต่ออัตราการไหลของสาร (RD 2).....	27
3.24 เลขดุลโมลของปฏิกิริยาเคมี (RD 2).....	27
3.25 คอนเวอร์ชัน (Conversion) ของปฏิกิริยาเคมี (RD 2).....	27
3.26 สัดส่วนการแยกของสารเคมี (RD 2).....	28
3.27 ค่าก่อสร้างอุปกรณ์ (RD 2).....	28

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.1 ตารางเปรียบเทียบผลที่ได้จากการแก้ปัญหาแบบจำลองในแต่ละกรณีศึกษา โดยใช้โปรแกรม GAMS.....	31
ก.1 ปริมาณของสาธารณูปโภคที่ใช้ในแต่ละหน่วยปฏิบัติการของกรณีศึกษาพื้นฐาน.....	37
ก.2 ปริมาณของสาธารณูปโภคที่ใช้ในกระบวนการเพอร์เวปไฟเรชั่น.....	38
ก.3 ปริมาณของสาธารณูปโภคที่ใช้ในกระบวนการดูดซับ.....	39
ก.4 ค่าอุปกรณ์ของกรณีศึกษาที่ 3.....	40
ก.5 ปริมาณของสาธารณูปโภคที่ใช้ในแต่ละหน่วยปฏิบัติการของกรณีศึกษาที่ 3.....	40
ก.6 ค่าอุปกรณ์ของกรณีศึกษาที่ 4.....	41
ก.7 ปริมาณของสาธารณูปโภคที่ใช้ในแต่ละหน่วยปฏิบัติการของกรณีศึกษาที่ 4.....	42
ก.8 ค่าอุปกรณ์ของกรณีศึกษาที่ 5.....	43
ก.9 ปริมาณของสาธารณูปโภคที่ใช้ในแต่ละหน่วยปฏิบัติการของกรณีศึกษาที่ 5.....	43
ข.1 พารามิเตอร์ที่ใช้แบบจำลอง.....	44

สารบัญญรูปภาพ

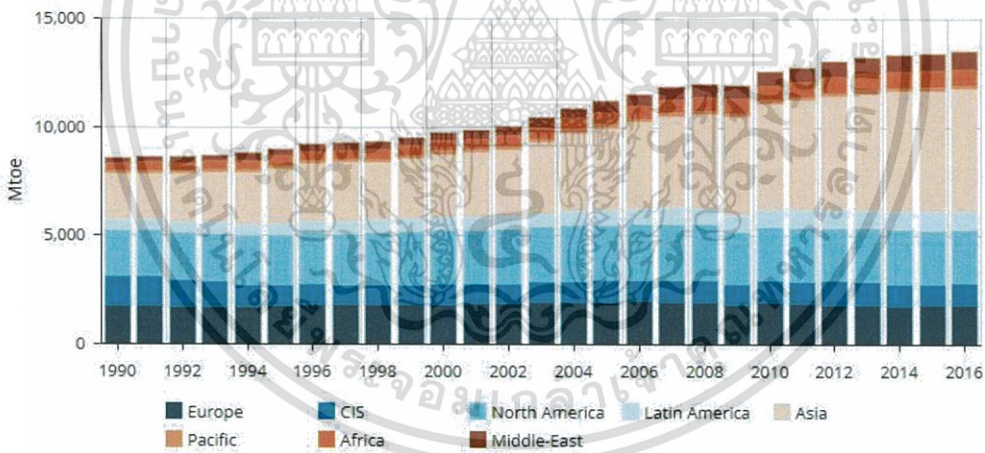
รูปที่	หน้า
1.1 ความต้องการพลังงานทั่วโลกตั้งแต่ปี ค.ศ.1990-2016.....	1
2.1 โครงสร้างของซูเปอร์สตรัคเจอร์สำหรับการสังเคราะห์และออกแบบกระบวนการ.....	4
2.2 โครงสร้างของช่วงกระบวนการ.....	5
2.3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างแบบจำลองกับช่วงกระบวนการ.....	7
2.4 กระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์.....	11
2.5 กระบวนการเพอร์แวกเพอเรชั่น.....	13
2.6 ประสิทธิภาพของตัวดูดซับในการแยกน้ำออกจากเมทานอล.....	13
2.7 ปริมาณน้ำที่ถูกดูดซับต่อปริมาณตัวดูดซับที่ใช้ (q) กับเวลา (t) ของ 3A molsieve.....	14
2.8 กระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์โดยใช้หอกลับแบบมีปฏิกิริยาเพียง 1 คอลัมน์.....	14
2.9 กระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์โดยใช้เครื่องปฏิกรณ์ร่วมกับหอกลับแบบมีปฏิกิริยา.....	15
3.1 กระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์ (Base case).....	17
3.2 กระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์ (Pervaporation).....	19
3.3 กระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์ (Adsorption).....	20
3.4 กระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์ (RD_Single).....	21
3.5 กระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์ (RD 1).....	24
3.6 กระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์ (RD 2).....	26
3.7 ตัวอย่างของโปรแกรม GAMS.....	29
4.1 การจำลองกระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์จากโปรแกรม Aspen plus โดยใช้หอกลับแบบมีปฏิกิริยาเพียง 1 หอ.....	30
ก.1 กระบวนการจำลองของกรณีศึกษาพื้นฐาน.....	36
ก.2 การจำลองกระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์โดยใช้หอกลับแบบมีปฏิกิริยาเพียง 1 หอ.....	40
ก.3 การจำลองกระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์โดยใช้เครื่องปฏิกรณ์ และหอกลับแบบมีปฏิกิริยา.....	41
ก.4 การจำลองกระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์โดยใช้เครื่องปฏิกรณ์ หอกลับโดยทั่วไป และหอกลับแบบมีปฏิกิริยา.....	42

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

การใช้พลังงานของโลกในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นอยู่ตลอดเวลา เป็นผลมาจากการเติบโตทางด้านอุตสาหกรรมและการขนส่ง แหล่งพลังงานที่สำคัญและได้มีการนำมาใช้ประโยชน์มากที่สุดคือน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ จากรูปที่ 1.1 แสดงให้เห็นถึงความต้องการพลังงานของโลกแต่ละภูมิภาคในปี ค.ศ.2016 จะเห็นได้ชัดว่าความต้องการของภูมิภาคเอเชียมีความต้องการพลังงานสูงเป็นอันดับ 1 เทียบเท่ากับพลังงานที่ได้จากน้ำมันดิบประมาณ 5,700 ล้านตันต่อปีหรือร้อยละ 42 ของทุกภูมิภาค [1] จากความต้องการในการบริโภคพลังงานที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องเนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วของโลก ทำให้ในปัจจุบันราคาของแหล่งพลังงานหลัก เช่น น้ำมันและก๊าซธรรมชาติมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ นอกจากนี้น้ำมันและก๊าซธรรมชาติเป็นพลังงานที่มีจำกัดและมีแนวโน้มที่จะหมดไปในอนาคต ทำให้ในปัจจุบันมีการค้นคว้าและการวิจัยพลังงานทดแทนชนิดอื่นมาใช้อย่างต่อเนื่อง เพื่อหาพลังงานทดแทนที่เหมาะสมที่สุดที่จะใช้แทนในอนาคตต่อไป

รูปที่ 1.1 ความต้องการพลังงานทั่วโลกตั้งแต่ปี ค.ศ.1990-2016 [1]

พลังงานทดแทนที่เหมาะสมควรมีวัตถุดิบที่หาได้ง่าย ปริมาณมาก ราคาถูก การนำไปผลิตไม่ส่งผลกระทบต่อราคาในปัจจุบัน มีค่าใช้จ่ายในการผลิตคุ่มค่าต่อการลงทุนและมีค่าพลังงานที่ให้ต่อน้ำมันสูงรวมทั้งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย โดเมทิลอีเทอร์เป็นสารที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะเป็นพลังงานทดแทนได้จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น โดยเฉพาะคุณสมบัติในการประยุกต์ใช้งาน

โดเมทิลอีเทอร์เป็นสารที่สามารถนำมาใช้ทดแทนก๊าซปิโตรเลียมเหลว เนื่องจากมีคุณสมบัติทางกายภาพที่คล้ายคลึงกัน โดยส่วนใหญ่จะนิยมมาใช้เป็นเชื้อเพลิงในยานพาหนะ นอกจากนี้โดเมทิลอีเทอร์ยังสามารถสกัดตัวเป็นของเหลวได้ง่ายกว่าก๊าซปิโตรเลียมเหลวทำให้มีข้อดีในแง่ของการจัดเก็บ

และการขนส่งและยังมีค่าซีเทนที่สูงกว่าทำให้สามารถใช้เป็นพลังงานในรถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซลได้อีกด้วย ไดมethylอีเทอร์เป็นสารที่จะเกิดการเผาไหม้อย่างสมบูรณ์ เพราะว่าเป็นสารที่มีโมเลกุลขนาดเล็ก และยังไม่มีส่วนประกอบของทั้งไนโตรเจนและซัลเฟอร์ ทำให้ไดเมทิลอีเทอร์ไม่ก่อให้เกิดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (Aerosol) ไนโตรเจนออกไซด์ (NO) และซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) จากการเผาไหม้ จึงสามารถกล่าวได้ว่าไดเมทิลอีเทอร์เป็นพลังงานที่สะอาดที่เหมาะสมอย่างยิ่งในการนำมาใช้เป็นพลังงานทางเลือก

โดยปกติแล้วไดเมทิลอีเทอร์จะผลิตจากการปฏิกิริยาดีไฮเดรชันของเมทานอลในสถานะไอ โดยใช้เครื่องปฏิกรณ์และหอกลั่น 2 หอด้วยกัน นอกจากนี้ยังมีทางเลือกในการผลิตอีกเป็นจำนวนมาก ยกตัวอย่างเช่น การใช้กระบวนการเพอร์เวปเพอเรชันแทนหอกลั่นในการแยกน้ำออกจากเมทานอล การใช้หอกลั่นแบบมีปฏิกิริยาเพียง 1 หอในกระบวนการผลิต โดยการวิเคราะห์หาทางเลือกที่มีความคุ้มค่าที่สุดนั้นยังคงเป็นเรื่องยาก

การออกแบบกระบวนการผลิตโดยใช้ซูเปอร์สตรัคเจอร์จะช่วยให้การรวบรวมทางเลือกที่เป็นไปได้ในกระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์ประยุกต์เข้ากับแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ เพื่อหาทางเลือกที่มีความคุ้มค่ามากที่สุดทางเศรษฐศาสตร์ โดยการใช้โปรแกรม GAMS ในการวิเคราะห์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 ศึกษาหน่วยปฏิบัติการในการผลิตไดเมทิลอีเทอร์และค้นคว้าหน่วยปฏิบัติการอื่นๆที่สามารถนำมาทดแทนหน่วยปฏิบัติการที่มีอยู่เดิมได้

1.2.2 หาทางเลือกที่มีความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์มากที่สุดในการผลิตไดเมทิลอีเทอร์โดยใช้ซูเปอร์สตรัคเจอร์

1.3 ขอบเขตงานวิจัย

1.3.1 สร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์และซูเปอร์สตรัคเจอร์เพื่อหาทางเลือกในการผลิตไดเมทิลอีเทอร์ให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด โดยพิจารณาจากปัจจัยทางด้านเศรษฐศาสตร์เป็นหลักและพิจารณาเฉพาะสมดุลมวลเท่านั้น

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 มีเข้าใจในกระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์และการสร้างซูเปอร์สตรัคเจอร์

1.4.2 สามารถนำผลที่ได้จากการสร้างซูเปอร์สตรัคเจอร์ไปใช้ในการปรับปรุงกระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์ได้

1.4.3 สามารถนำความรู้ที่ได้จากการสร้างซูเปอร์สตรัคเจอร์ไปประยุกต์ใช้กับงานวิจัยอื่นและการทำงานได้

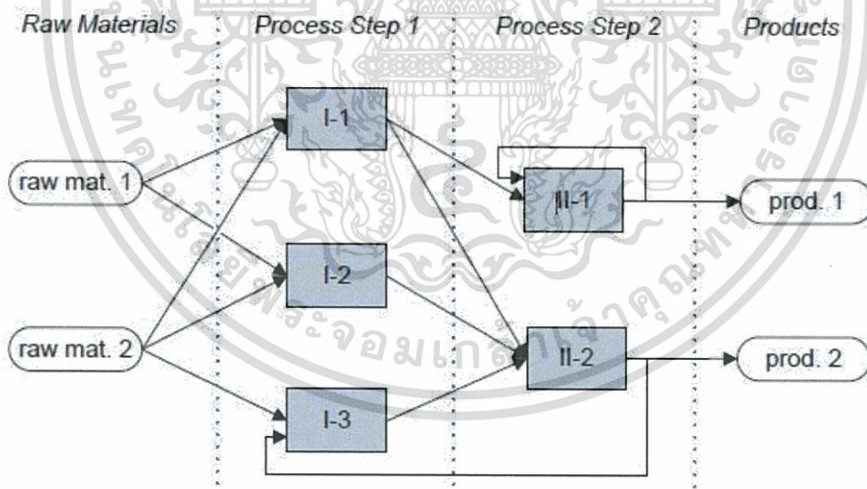
บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทนี้กล่าวถึงทฤษฎีและงานวิจัยที่ใช้ในการสร้างซูเปอร์สตรัคเจอร์โดยอาศัยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์มาช่วยในการอธิบายกระบวนการผลิตโดเมทิลอีเทอร์ และทางเลือกอื่น ๆ ในการผลิตโดเมทิลอีเทอร์ โดยในหัวข้อ 2.1 จะกล่าวถึงแบบจำลองที่ใช้ในการสร้างซูเปอร์สตรัคเจอร์หัวข้อ 2.2 จะกล่าวถึงกระบวนการผลิตโดเมทิลอีเทอร์โดยทั่วไปและหัวข้อ 2.3 จะกล่าวถึงทางเลือกในการปรับปรุงกระบวนการผลิต

2.1 ซูเปอร์สตรัคเจอร์ (Superstructure)

จากงานวิจัยของ A. Quaglia [2] ได้อธิบายเกี่ยวกับซูเปอร์สตรัคเจอร์ไว้ว่า ซูเปอร์สตรัคเจอร์ใช้สำหรับการออกแบบและแก้ปัญหากระบวนการ ซึ่งซูเปอร์สตรัคเจอร์ประกอบด้วยทางเลือกที่มีศักยภาพจำนวนมากสำหรับการสังเคราะห์และออกแบบกระบวนการต่างๆ โดยโครงสร้างหลักของซูเปอร์สตรัคเจอร์จะแบ่งเป็นวัตถุดิบ ขั้นตอนกระบวนการ (Process step) และผลิตภัณฑ์ ซึ่งในแต่ละคอลัมน์จะประกอบไปด้วยช่วงกระบวนการ (Process interval) จำนวนมาก ดังแสดงในรูปที่ 2.1

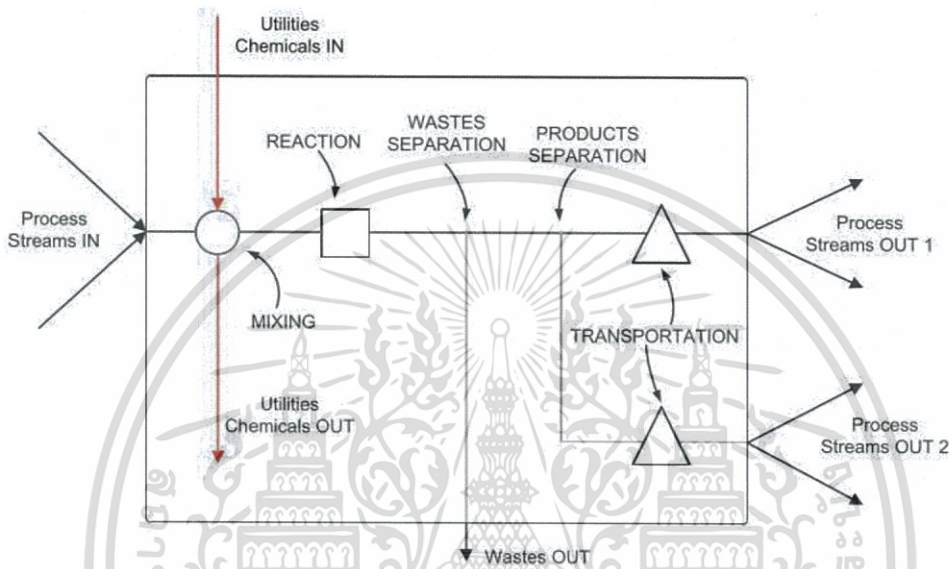

รูปที่ 2.1 โครงสร้างของซูเปอร์สตรัคเจอร์สำหรับการสังเคราะห์และออกแบบกระบวนการ [2]

จากรูปที่ 2.1 จะเห็นว่าคอลัมน์แรกจะเป็นวัตถุดิบและคอลัมน์สุดท้ายจะเป็นผลิตภัณฑ์ ส่วนระหว่างคอลัมน์จะแสดงถึงตัวเลือกกระบวนการต่างๆหรือขั้นตอนกระบวนการ ซึ่งในแต่ละคอลัมน์จะมีหนึ่งช่วงกระบวนการหรือมากกว่าก็ได้ (จะเห็นได้จากกล่องในซูเปอร์สตรัคเจอร์) โดยช่วง

กระบวนการเปรียบเสมือนทางเลือกเทคโนโลยีของแต่ละชั้นกระบวนการ ตัวอย่างของช่วงกระบวนการในขั้นการแยก เช่น การแยกโดยใช้หอกลั่นและการแยกโดยใช้เมมเบรน

โครงสร้างของช่วงกระบวนการจะประกอบไปด้วยกระบวนการพื้นฐานต่างๆดังแสดงในรูปที่ 2.2 เช่น กระบวนการผสม กระบวนการแยกและกระบวนการเกิดปฏิกิริยาเคมี โดยกระบวนการพื้นฐานต่างๆเหล่านี้จะใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์มาช่วยในการอธิบาย

รูปที่ 2.2 โครงสร้างของช่วงกระบวนการ [3]

2.1.1 แบบจำลองของช่วงกระบวนการ (Process Interval)

เพื่อที่จะเข้าใจแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ให้ง่ายขึ้น จึงได้มีการนำสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์มาตรฐานมาใช้อธิบายสมการในรูปแบบมิติ เมื่อ i หมายถึง ชนิดของสารเคมีและสารอนุภาค k และ kk หมายถึง ช่วงของกระบวนการ r หมายถึง ชนิดของปฏิกิริยาเคมีและ $react$ คือ สารกำหนดปริมาณของปฏิกิริยาเคมี

1. แบบจำลองกระบวนการผสม

อัตราการไหลเชิงมวลที่ไหลเข้าช่วงกระบวนการสามารถคำนวณได้จาก

$$F_{i,kk}^{in} = \sum_k (F_{i,k,kk}) \quad (2.1)$$

เมื่อ F^{in} คือ อัตราการไหลเชิงมวลที่ไหลเข้าช่วงกระบวนการ $F_{i,k,kk}$ คือ อัตราการไหลเชิงมวลจากช่วงกระบวนการก่อนหน้า (k) มายังช่วงกระบวนการถัดไป (kk)

และอัตราการไหลเชิงมวลของสารอนุภาคหรือสารเคมีที่เพิ่มเข้าไปคำนวณได้จาก

$$R_{i,kk} = \sum (\mu_{i,ii,kk} \times F_{i,kk}^{in}) \quad (2.2)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อ μ คือ อัตราส่วนของสารอนุภาคหรือสารเคมีที่เพิ่มเข้าไปเทียบกับอัตราการไหลเชิงมวลก่อนผสมและอัตราการไหลเชิงมวลหลังจากกระบวนการผสมสามารถคำนวณได้จาก

$$F_{i,kk}^M = F_{i,kk}^{in} + \alpha_{i,kk} \times R_{i,kk} \quad (2.3)$$

เมื่อ F^M คือ อัตราการไหลเชิงมวลหลังจากการผสม α คือ ตัวแปรที่บ่งบอกถึงสารอนุภาคหรือสารเคมีที่เพิ่มเข้าไปว่าผสมกับสายการไหลหลักหรือไม่ ถ้าผสมจะมีค่าเป็น 1 ถ้าไม่ผสมจะมีค่าเป็น 0

2. แบบจำลองกระบวนการเกิดปฏิกิริยาเคมี

อัตราการไหลเชิงมวลหลังจากเกิดปฏิกิริยาเคมีสามารถคำนวณได้จาก

$$F_{i,kk}^R = F_{i,kk}^M + \sum_{k,rr} \left(\frac{\gamma_{i,kk,rr} \times \theta_{react,kk,rr} \times F_{react,kk}^M \times Mw_i}{Mw_{react}} \right) \quad (2.4)$$

เมื่อ F^R คือ อัตราการไหลเชิงมวลหลังจากการเกิดปฏิกิริยาเคมี γ คือ เลขดุลโมลของปฏิกิริยาเคมี θ คือ คอนเวอร์ชัน (Conversion) และ Mw คือมวลโมเลกุล

3. แบบจำลองกระบวนการแยกของเสีย

อัตราการไหลเชิงมวลหลังจากกระบวนการแยกของเสียสามารถคำนวณได้จาก

$$F_{i,kk}^W = F_{i,kk}^R \times (1 - SW_{i,kk}) \quad (2.5)$$

เมื่อ SW คือ อัตราส่วนของของเสีย F^W คือ อัตราการไหลเชิงมวลหลังจากแยกของเสียออก และอัตราการไหลเชิงมวลของของเสียสามารถคำนวณได้จาก

$$Waste_{i,kk} = F_{i,kk}^R - F_{i,kk}^W \quad (2.6)$$

เมื่อ $Waste$ คือ อัตราการไหลเชิงมวลของของเสีย

4. แบบจำลองกระบวนการแยก

อัตราการไหลเชิงมวลหลังจากกระบวนการแยกสามารถคำนวณได้จาก

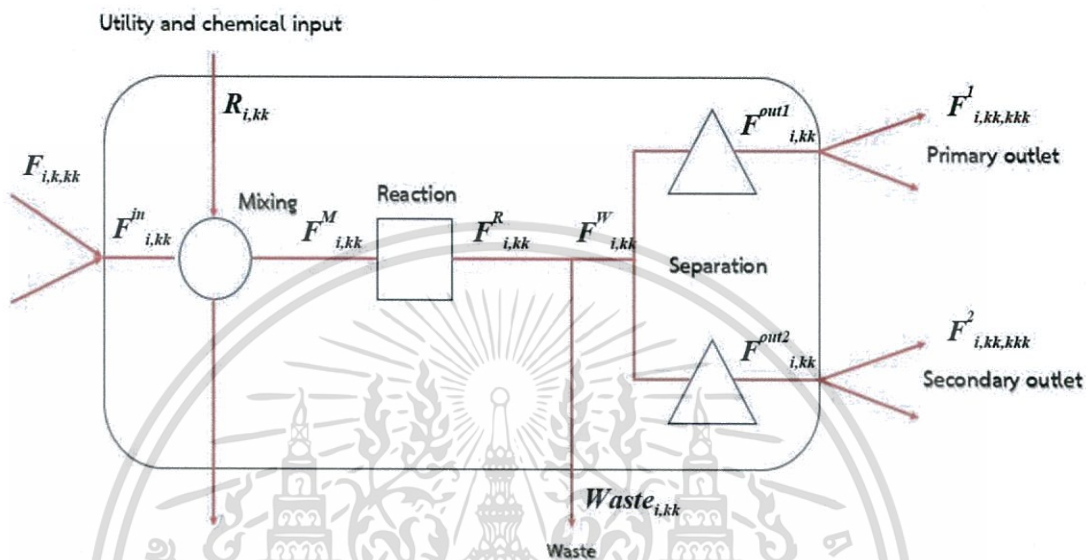
$$F_{i,kk}^{out1} = F_{i,kk}^W \times Split_{i,kk} \quad (2.7)$$

เมื่อ $Split$ คือ อัตราส่วนของการแยก F^{out1} คืออัตราการไหลเชิงมวลของสายขาออกที่ 1 และอัตราการไหลเชิงมวลของสายขาออกที่ 2 สามารถคำนวณได้จาก

$$F_{i,kk}^{out2} = F_{i,kk}^W - F_{i,kk}^{out1} \quad (2.8)$$

เมื่อ F^{out2} คือ อัตราการไหลเชิงมวลของสายขาออกที่ 2

โครงสร้างของช่วงกระบวนการสามารถนำมาอธิบายได้โดยแบบจำลองจากสมการที่ (2.1) - (2.8) ดังแสดงในรูปที่ 2.3

รูปที่ 2.3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างแบบจำลองกับช่วงกระบวนการ

5. แบบจำลองสำหรับการเชื่อมกันระหว่างช่วงกระบวนการ

ในการให้ช่วงกระบวนการเชื่อมกันนั้นจำเป็นต้องมีพารามิเตอร์ที่ใช้ในการเชื่อมโยงดังนี้ $S_{k,kk}$ คือ การกำหนดสายขาออกที่ 1 และ 2 ของช่วงกระบวนการ k ให้เชื่อมกับสายขาเข้าของช่วงกระบวนการ kk และ $SP_{k,kk}$ คือการกำหนดสายขาออกที่ 1 หรือ 2 ที่เชื่อมกับสายขาเข้าช่วงกระบวนการ kk และมีสมการเงื่อนไขที่ใช้กำหนดดังนี้

$$F_{i,k,kk}^1 \leq F_{i,k}^{out1} \times SP_{k,kk} \quad (2.9)$$

$$F_{i,k,kk}^2 \leq F_{i,k}^{out2} \times (S_{k,kk} - SP_{k,kk}) \quad (2.10)$$

เมื่อ $SP_{k,kk}$ และ $S_{k,kk}$ มีค่าเป็นเพียง 0 กับ 1 จะอธิบายได้โดยถ้า $S_{k,kk}$ เป็น 1 หมายความว่าสายขาออกที่ 1 และ 2 จากช่วงกระบวนการ k เชื่อมกับช่วงกระบวนการ kk และถ้าเป็น 0 หมายความว่าไม่มีสายขาออกที่ 1 และ 2 จากช่วงกระบวนการ k ที่เชื่อมกับช่วงกระบวนการ kk ในส่วนของ $SP_{k,kk}$ ถ้าเป็น 1 จะหมายความว่า จะมีแต่สายขาออกที่ 1 ที่เชื่อมกับช่วงกระบวนการ kk และถ้าเป็น 0 จะหมายความว่า จะมีแต่สายขาออกที่ 2 ที่เชื่อมกับช่วงกระบวนการ kk

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.2 แบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์

แบบจำลองนี้จะช่วยในการคำนวณทางด้านเศรษฐศาสตร์และช่วยในการตัดสินใจในการเลือกกระบวนการ

1. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (OPEX)

ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับกับการดำเนินการของช่วงกระบวนการคำนวณได้จากสมการ (2.12) – (2.15)

$$OPEX = R_{cost} + U_{cost} + T_{cost} + W_{cost} \quad (2.11)$$

เมื่อ R_{cost} คือ ราคาของวัตถุดิบ U_{cost} คือ ค่าใช้จ่ายของสาธารณูปโภคและสารเคมี T_{cost} คือค่าขนส่งและ W_{cost} คือ ค่าใช้จ่ายในการกำจัดของเสีย

$$R_{cost} = \sum_{i,kk} (P_{kk}^1 \times F_{i,kk}^W) \quad (2.12)$$

เมื่อ P^1 คือ ราคาของวัตถุดิบต่อหน่วย

$$U_{cost} = \sum_{i,kk} (P_i^2 \times \sum_{kk} (R_{i,kk})) \quad (2.13)$$

เมื่อ P^2 คือ ค่าใช้จ่ายของสาธารณูปโภคและสารเคมีต่อหน่วย

$$T_{cost} = \sum_{k,kk} (P_i^3 \times Dist \times \sum_i (F_{i,k,kk})) \quad (2.14)$$

เมื่อ P^3 คือ ค่าขนส่งต่อหน่วย และ $Dist$ คือ ระยะทางในการขนส่ง

$$W_{cost} = P^4 \times \sum_{i,kk} (Waste_{i,kk}) \quad (2.15)$$

เมื่อ P^4 คือ ค่าใช้จ่ายในการกำจัดของเสียต่อหน่วย

2. ค่าใช้จ่ายในการลงทุน (CAPEX)

เงินลงทุนหรือค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างช่วงกระบวนการจะสามารถคำนวณได้จาก

$$CAPEX = \sum_{kk} (Invl_{kk}) \quad (2.16)$$

เมื่อ $Invl_{kk}$ คือ ค่าใช้จ่ายในการลงทุนของแต่ละช่วงกระบวนการ

2.1.3 ฟังก์ชันวัตถุประสงค์ (Objective function)

ในการลงทุนโครงการและเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการจะใช้ฟังก์ชันวัตถุประสงค์มาเป็นตัวบ่งชี้ทางการเงิน เช่น กำไรขั้นต้นจากการดำเนินงาน (Gross Operating Margin : GOM) และกำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี (Earning Before Interests and Tax : EBIT) และสามารถคำนวณได้จาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$GOM = Sales - OPEX \quad (2.17)$$

เมื่อ $Sales$ คือ ราคาขายผลิตภัณฑ์

$$Sales = \sum_{i,k} (P_k^5 \times F_{i,k}^W) \quad (2.18)$$

เมื่อ P^5 คือ ราคาขายผลิตภัณฑ์ต่อหน่วย

$$EBIT = Sales - OPEX - \frac{CAPEX}{T} \quad (2.19)$$

เมื่อ T คือ ช่วงเวลาในการลงทุน

จากสมการทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นสามารถนำมาสรุปเป็นพารามิเตอร์ที่จำเป็นต้องใช้ในแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ได้ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 สรุปพารามิเตอร์ที่ใช้ในแบบจำลอง

สมการ	พารามิเตอร์ที่ใช้ในการคำนวณ
2.1	$F_{i,kk}^{in}$
2.2	$\mu_{i,ii,kk}$
2.3	$\alpha_{i,kk}$
2.4	$\gamma_{i,kk,rr}, \theta_{react,kk,rr}, MW_i$
2.5	$SW_{i,kk}$
2.7	$Split_{i,kk}$
2.9	$SP_{k,kk}$
2.10	$S_{k,kk}$
2.12	P_{kk}^1
2.13	P_i^2
2.14	$P_i^3, Dist$
2.15	P^4
2.16	$Invl_{kk}$
2.18	P_k^5
2.19	T

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.4 ขั้นตอนการทำซูเปอร์สตรัคเจอร์

จากแบบการสร้างจำลองข้างต้นสามารถนำมาสร้างเป็นซูเปอร์สตรัคเจอร์ได้ตามขั้นตอนที่กล่าวไว้ในงานวิจัยของ A. Quaglia และคณะ [3] จะประกอบไปด้วยขั้นตอนหลักๆ 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 คือ การกำหนดปัญหา

ในขั้นตอนแรกปัญหาจะถูกกำหนดโดยการตั้งขอบเขตและวัตถุประสงค์ ซึ่งขั้นตอนนี้จะทำการเลือกฟังก์ชันวัตถุประสงค์ เช่น กำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี (Earning Before Interests and Tax : EBIT) หรือกำไรขั้นต้นจากการดำเนินงาน (Gross Operating Margin : GOM) ซึ่งได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อก่อนหน้า และทำการตั้งสมมติฐานที่ใช้สำหรับการแก้ปัญหา

ขั้นตอนที่ 2 คือ การรวบรวมข้อมูลและสร้างซูเปอร์สตรัคเจอร์

ขั้นตอนนี้จะเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต โดยข้อมูลจะประกอบไปด้วยวัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์และทางเลือกที่ใช้ในการดำเนินงานที่แตกต่างกัน จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมมาจัดเรียงเป็นซูเปอร์สตรัคเจอร์

ขั้นตอนที่ 3 คือ การสร้างแบบจำลอง

การสร้างแบบจำลองในขั้นตอนนี้จะทำการนำข้อมูลและทางเลือกที่เกี่ยวข้องที่รวบรวมมาจากขั้นตอนก่อนหน้ามาเปลี่ยนให้อยู่ในรูปของสมการทางคณิตศาสตร์

ขั้นตอนที่ 4 คือ การแก้ปัญหาและวิเคราะห์ผล

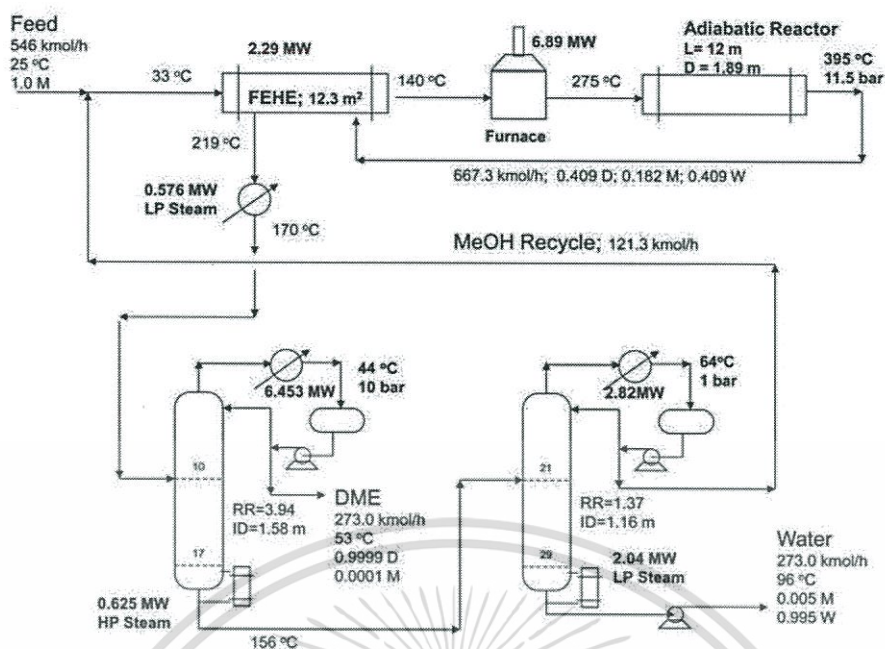
การออกแบบปัญหาได้ถูกกำหนดเป็นการเขียนโปรแกรมแบบเป็นเชิงเส้นโดยการผสมจำนวนเต็ม (Mixed-Integer Linear Programming : MILP) โดยใช้โปรแกรม GAMS เพื่อปรับปรุงกระบวนการผลิตให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด

2.2 กระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์

จากงานวิจัยของ W. Luyben [4] ได้กล่าวว่าไดเมทิลอีเทอร์เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากปฏิกิริยาการสลายตัวของเมทานอลซึ่งมีน้ำเป็นผลิตภัณฑ์ข้างเคียง ดังปฏิกิริยา

โดยทั่วไปแล้วหน่วยปฏิบัติการที่ใช้ในการผลิตไดเมทิลอีเทอร์ที่ใช้จะประกอบไปด้วย 3 หน่วย ได้แก่ ระบบให้ความร้อน เครื่องปฏิกรณ์และหอกลั่น และมีสถานะในการดำเนินงานดังแสดงในรูปที่ 2.4

รูปที่ 2.4 กระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์ [4]

1. ระบบให้ความร้อน

สารตั้งต้นเมทานอลจะถูกป้อนที่อัตราการไหล 546 กิโลโมล/ชั่วโมง อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียสและความดัน 1 บาร์ ผสมกับเมทานอลที่นำกลับมาใช้ใหม่จากหอกลั่นที่ 2 (แยกระหว่างน้ำกับเมทานอล) โดยมีอัตราไหล 121.3 กิโลโมล/ชั่วโมง ทั้ง 2 สายมีสถานะเป็นของเหลว หลังผสมแล้วมีอุณหภูมิ 33 องศาเซลเซียส และถูกเพิ่มความดันจาก 1 บาร์ไปเป็น 12 บาร์ จากนั้นถูกป้อนเข้าสู่เครื่องแลกเปลี่ยนความร้อนระหว่างเมทานอลกับผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเครื่องปฏิกรณ์ โดยเมทานอลจะมีอุณหภูมิ 140 องศาเซลเซียส และเข้าสู่เตาเผาเพื่อให้เมทานอลมีสถานะไอที่อุณหภูมิ 275 องศาเซลเซียส ก่อนเข้าสู่เครื่องปฏิกรณ์ต่อไป

2. เครื่องปฏิกรณ์

เครื่องปฏิกรณ์ที่ใช้จะเป็นแบบท่อและไม่มีการถ่ายเทความร้อน มีเส้นผ่านศูนย์กลาง 1.89 เมตรและยาว 12 เมตร ซึ่งอุณหภูมิและความยาวจะมีผลต่อค่าคอนเวอร์ชัน (Conversion) และคอนเวอร์ชันที่เหมาะสมของเครื่องปฏิกรณ์นี้จะมีอุณหภูมิขาเข้าเป็น 275 องศาเซลเซียส และเครื่องปฏิกรณ์ยาว 12 เมตร โดยสภาวะนี้จะมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่เหมาะสมที่สุดอีกด้วย ผลิตภัณฑ์ที่ออกจากเครื่องปฏิกรณ์จะมีอุณหภูมิ 395.4 องศาเซลเซียส และคอนเวอร์ชันคิดเป็น 81.8 % ของเมทานอล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. หอกลับ

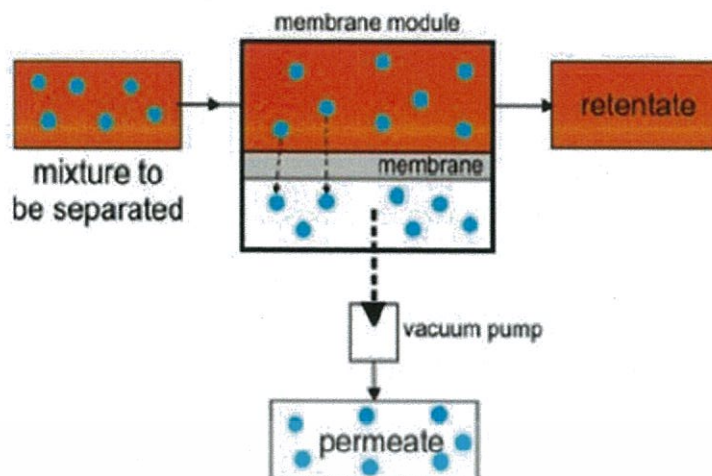
ผลิตภัณฑ์ที่ออกจากเครื่องปฏิกรณ์จะประกอบไปด้วยเมทานอลที่ไม่เกิดปฏิกิริยา ไดมethylอีเทอร์และน้ำจะถูกป้อนเข้าสู่หอกลับ โดยหอกลับที่ใช้ในกระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์จะประกอบไปด้วย 2 หอด้วยกัน หอแรกจะใช้แยกไดเมทิลอีเทอร์ออกด้านบนของหอ และน้ำกับเมทานอลจะออกด้านล่างของหอกลับ ซึ่งจะดำเนินการที่ความดัน 10 บาร์และสามารถแยกไดเมทิลอีเทอร์ออกมาได้ความบริสุทธิ์ 99.99 % โดยโมล หอกลับจะมี 18 ชั้น ป้อนสารเข้าชั้นที่ 10 และมีค่ารีฟลักซ์เรโซ (Reflux ratio) เป็น 3.94 สายการไหลของเมทานอลและน้ำที่ออกด้านล่างของหอกลับหอแรกจะเข้าสู่หอกลับหอที่ 2 เพื่อที่จะแยกเมทานอลกลับไปใช้ใหม่ โดยหอที่ 2 จะมีจำนวนชั้นทั้งหมด 30 ชั้น ป้อนสารเข้าชั้นที่ 21 และมีค่ารีฟลักซ์เรโซเป็น 1.37 ซึ่งจะดำเนินการที่ความดัน 1 บาร์และสามารถแยกเมทานอลได้บริสุทธิ์ถึง 99.99 % โดยโมล

2.3 ทางเลือกในการผลิตไดเมทิลอีเทอร์

นอกจากหน่วยปฏิบัติการที่กล่าวมาข้างต้นในหัวข้อ 2.2 ยังมีทางเลือกอื่นที่สามารถนำมาทดแทนในกระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์ได้ ซึ่งอาจจะให้ผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ที่คุ้มค่ามากกว่า ได้แก่

2.3.1 กระบวนการเพอร์แวกเพอเรชัน (Pervaporation)

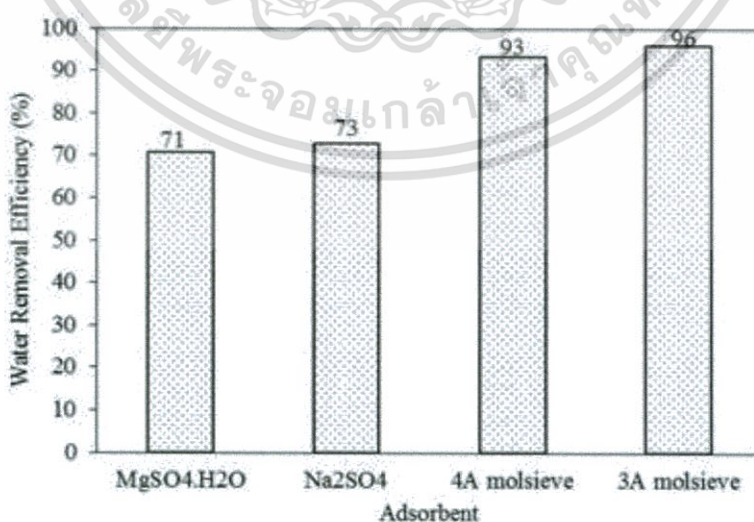
กระบวนการเพอร์แวกเพอเรชันนี้จะนำมาใช้ในการแยกน้ำออกจากเมทานอล กระบวนการนี้จะเป็นกระบวนการแยกโดยใช้เมมเบรน โดยสารที่ผ่านเยื่อเมมเบรนจะเรียกว่า เพอมีเอต (Permeate) สารที่ไม่ผ่านเยื่อเมมเบรนจะเรียกว่า รีเทนเตต (Retentate) และกระบวนการนี้ที่รีเทนเตตจะถูกทำให้เป็นความดันสูญญากาศดังแสดงในรูปที่ 2.5 โดยจะสามารถนำมาทดแทนหอกลับหอที่ 2 ได้ โดยงานวิจัยของ Chapman, Peter D. และคณะ [5] ได้ศึกษาเกี่ยวกับการแยกน้ำจากตัวทำละลายโดยใช้เมมเบรนด้วยกระบวนการเพอร์แวกเพอเรชัน ซึ่งเมมเบรนที่เหมาะสมในการแยกน้ำออกจากเมทานอลคือซีโอไลต์ (Zeolites) โดยใช้พื้นผิวในการแยกเป็นซีโอไลต์ โครงสร้างเมมเบรนเป็นแอลฟาอลูมินา (α -Alumina) มีค่าฟลักซ์ (Flux) เท่ากับ 0.57 กิโลกรัม/(ตารางเมตร×ชั่วโมง) และอุณหภูมิที่ใช้ในการดำเนินงานเป็น 50 องศาเซลเซียส

รูปที่ 2.5 กระบวนการเพอร์แวก์เพอเรชั่น [6]

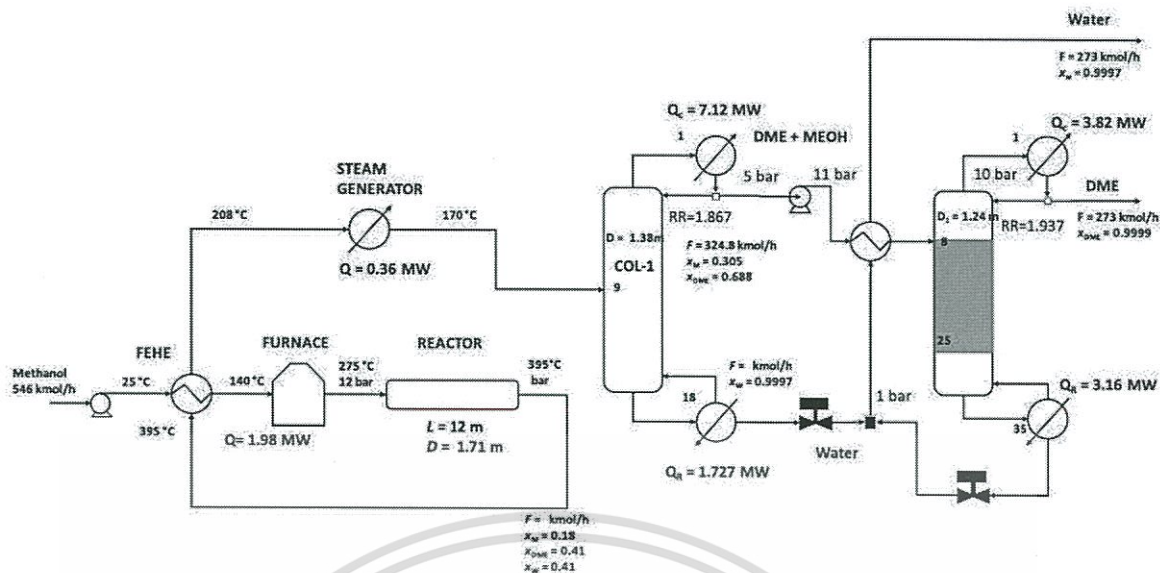
2.3.2 กระบวนการดูดซับ (Adsorption)

กระบวนการนี้จะนำมาใช้ในการแยกน้ำกับเมทานอลเช่นเดียวกับกระบวนการเพอร์แวก์เพอเรชั่น โดยงานวิจัยของ Prabowo, Bambang Hari และคณะ [7] ได้ทดลองตัวดูดซับ (Adsorbent) ที่ใช้ในการแยกน้ำออกจากเมทานอลทั้งหมด 4 ตัวด้วยกันคือ Na_2SO_4 $\text{MgSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$ 3A molsieve และ 4A molsieve ผลที่ได้คือตัวดูดซับ 3A molsieve จะมีประสิทธิภาพในการแยกน้ำมากที่สุดดังแสดงในรูปที่ 2.6 และจากการทดลองตัวดูดซับ 3A molsieve จะได้กราฟระหว่างปริมาณน้ำที่ถูกดูดซับต่อปริมาณตัวดูดซับที่ใช้กับเวลาดังแสดงในรูปที่ 2.7

รูปที่ 2.6 ประสิทธิภาพของตัวดูดซับในการแยกน้ำออกจากเมทานอล [7]

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.9 กระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์โดยใช้เครื่องปฏิกรณ์ร่วมกับหอกลั่นแบบมีปฏิกริยา [8]

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

ในงานวิจัยนี้จะเป็นการใช้ซูเปอร์สตรัคเจอร์มาช่วยในการวิเคราะห์และปรับปรุงกระบวนการผลิตโดเมทิลอีเทอร์ โดยนำมาประยุกต์ใช้กับกรณีศึกษาที่มีพื้นฐานมาจากงานวิจัยอื่นๆ และมีจุดมุ่งหมายที่จะให้เกิดความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์มากที่สุด ซึ่งจะมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ได้กล่าวไว้แล้วในบทก่อนหน้าเป็นดังนี้

3.1 การกำหนดปัญหา

เป้าหมายของการศึกษานี้คือการออกแบบกระบวนการผลิตโดเมทิลอีเทอร์ให้มีความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์มากที่สุด โดยมีจุดประสงค์เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานประจำปี (OPEX) ของการผลิตและค่าก่อสร้างอุปกรณ์ (CAPEX) ให้เหลือน้อยที่สุด ซึ่งฟังก์ชันวัตถุประสงค์ที่จะใช้ในการวัดความคุ้มค่าคือกำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี (Earning Before Interests and Tax : EBIT) โดยคำนวณจากสมการ (2.19) และมีสมมติฐานคือกรณีศึกษาพื้นฐานจะไม่มีค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างหรือเท่ากับศูนย์ เพราะถือว่าเป็นกระบวนการผลิตที่มีอยู่เดิม

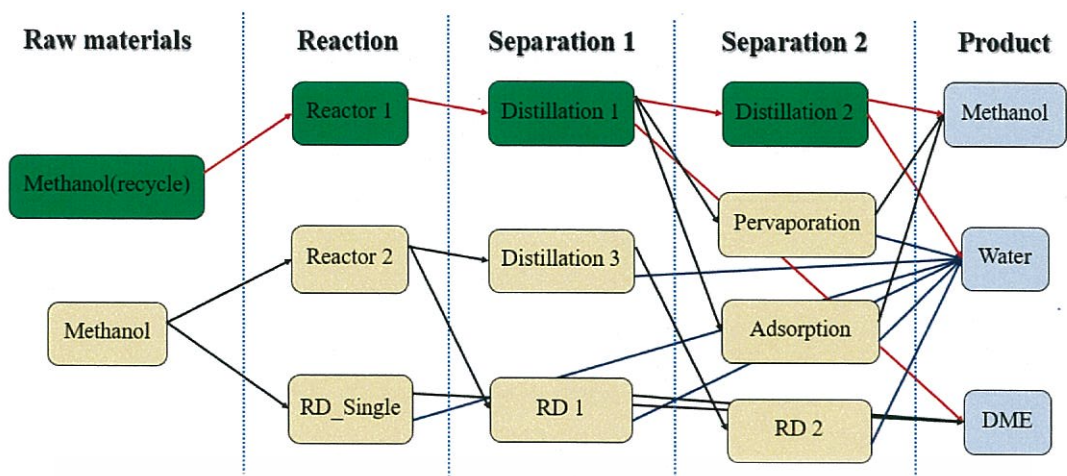
$$EBIT = Sales - OPEX - \frac{CAPEX}{T} \quad (2.19)$$

3.2 การรวบรวมข้อมูลสร้างซูเปอร์สตรัคเจอร์และสร้างแบบจำลอง

ในขั้นตอนนี้จะเป็นการรวบรวมข้อมูลและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหามาสร้างเป็นกรณีศึกษาต่างๆ จากนั้นนำกรณีศึกษาพื้นฐานและกรณีศึกษาอื่นอีก 5 กรณี มาสร้างเป็นซูเปอร์สตรัคเจอร์และเปลี่ยนข้อมูลที่รวบรวมมาให้อยู่ในรูปของพารามิเตอร์ในแบบจำลองคณิตศาสตร์ดังตารางที่ 2.1 ที่กล่าวไว้แล้วในบทก่อนหน้า

3.2.1 กรณีศึกษาพื้นฐาน (Base case)

กรณีศึกษาพื้นฐานนี้จะเป็นการกระบวนการผลิตโดเมทิลอีเทอร์ที่มีอยู่เดิม จะแสดงดังรูปที่ 3.1 โดยสภาวะการดำเนินงานและกระบวนการผลิตจะได้มาจากงานวิจัยของ W. Luyben [4] ซึ่งได้กล่าวไว้แล้วในบทก่อนหน้าและนำมาสร้างกระบวนการจำลองผ่านโปรแกรม Aspen plus เพื่อหาปริมาณสาธารณูปโภค (Utilities) ที่ใช้ในแต่หน่วยปฏิบัติการ โดยปริมาณสาธารณูปโภคที่ใช้ในกรณีศึกษาพื้นฐานจะแสดงในภาคผนวก ก และพารามิเตอร์ที่สำคัญของกรณีนี้จะแสดงดังตารางที่ 3.1-3.7

รูปที่ 3.1 กระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์ (Base case)

ตารางที่ 3.1 อัตราการไหลของสารตั้งต้น (Base case)

$F_{i,kk}^{in}$	Interval (kk)	Unit
Component (i)	Methanol(Recycle)	
MeOH	187,432	tonne/year

ตารางที่ 3.2 สัดส่วนของสาธารณูปโภคที่ต้องใช้ต่ออัตราการไหลของสาร (Base case)

$\mu_{i,ii,kk}$	Component (ii)	Interval (kk)			Unit
		Reactor 1	Distillation 1	Distillation 2	
Power	MeOH	7.92E-05			kW.year/tonne
Nat.gas	MeOH	1.084			MMBTU/tonne
HP steam	MeOH		62.73		kg/tonne
	Dimethyl Ether		62.73		kg/tonne
	Water_Demin		62.73		kg/tonne
LP steam	MeOH			416.23	kg/tonne
	Water_Demin			416.23	kg/tonne
Cooling Water	MeOH		42,873.35	58,927.94	kg/tonne
	Dimethyl Ether		42,873.35		kg/tonne
	Water_Demin		42,873.35	58,927.94	kg/tonne

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.3 เลขตุลโมลของปฏิกิริยาเคมี (Base case)

$\gamma_{i,kk,rr}$		Reaction (rr)
Component (i)	Interval (kk)	R-1
MeOH	Reactor 1	-2
Dimethyl Ether		1
Water_Demin		1

ตารางที่ 3.4 คอนเวอร์ชัน (Conversion) ของปฏิกิริยาเคมี (Base case)

$\theta_{react,kk,rr}$		Reaction (rr)
Reactant (react)	Interval (kk)	R-1
MeOH	Reactor 1	0.409

ตารางที่ 3.5 มวลโมเลกุลของสารเคมี (Base case)

Mw_i	
Component (i)	
MeOH	32
Dimethyl Ether	46
Water_Demin	18

ตารางที่ 3.6 สัดส่วนการแยกของสารเคมี (Base case)

$Split_{i,kk}$	Interval (kk)		
	Reactor 1	Distillation 1	Distillation 2
MeOH	1	1	1
Dimethyl Ether	1	0	0
Water_Demin	1	1	0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

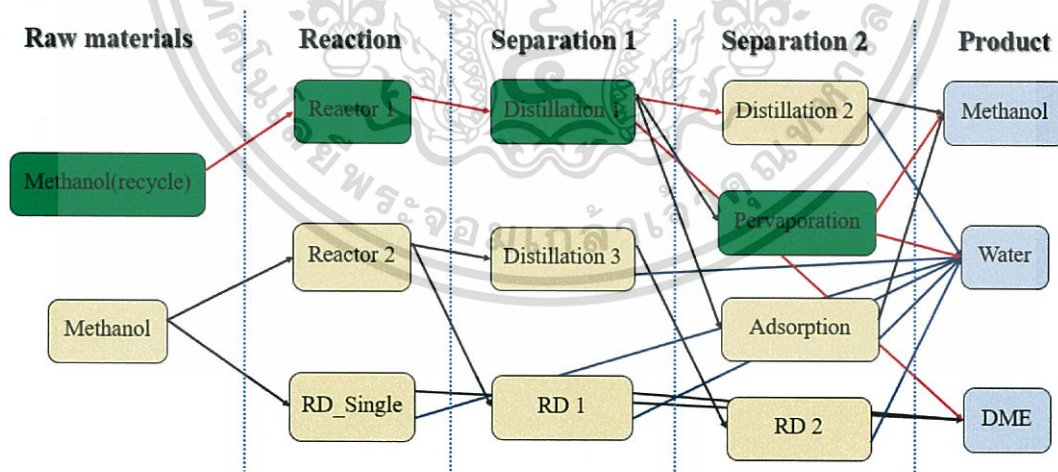
ตารางที่ 3.7 ค่าก่อสร้างอุปกรณ์ (Base case)

Invl _{kk}		
Interval (kk)		Unit
Reactor 1	0	Bath
Distillation 1	0	Bath
Distillation 2	0	Bath

หมายเหตุ เนื่องจากเป็นโรงงานที่มีอยู่เดิม จึงมีค่าก่อสร้างอุปกรณ์เป็น 0

3.2.2 กรณีศึกษาที่ 1 (Pervaporation)

กรณีศึกษาที่ 1 นี้จะเป็นการนำกระบวนการเพอร์เวปเพอเรชันมาใช้ทดแทนหอกลั่นหอที่ 2 เพื่อแยกน้ำออกจากเมทานอลและกระบวนการผลิตจะแสดงดังรูปที่ 3.2 โดยจากการศึกษาจากงานวิจัยของ Chapman, Peter D. และคณะ [5] จะได้ค่าพลาจซ์ที่ใช้ในการแยกน้ำออกจากเมทานอล และสามารถประเมินขนาดของเมมเบรนที่ต้องการในการแยกได้น้ำออกจากเมทานอล จากนั้นหาค่าสาธารณูปโภคที่ต้องใช้ผ่านโปรแกรม Aspen plus โดยจะแสดงในภาคผนวก ก ซึ่งพารามิเตอร์ของกรณีนี้จะเหมือนกับกรณีพื้นฐาน แต่จะต่างกันในส่วนของสาธารณูปโภคที่ใช้ในกระบวนการและจะมีค่าก่อสร้างเพิ่มขึ้นมาดังตารางที่ 3.8-3.9

รูปที่ 3.2 กระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์ (Pervaporation)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.8 สัดส่วนของสารอนุภาคที่ต้องใช้ต่ออัตราการไหลของสาร (Pervaporation)

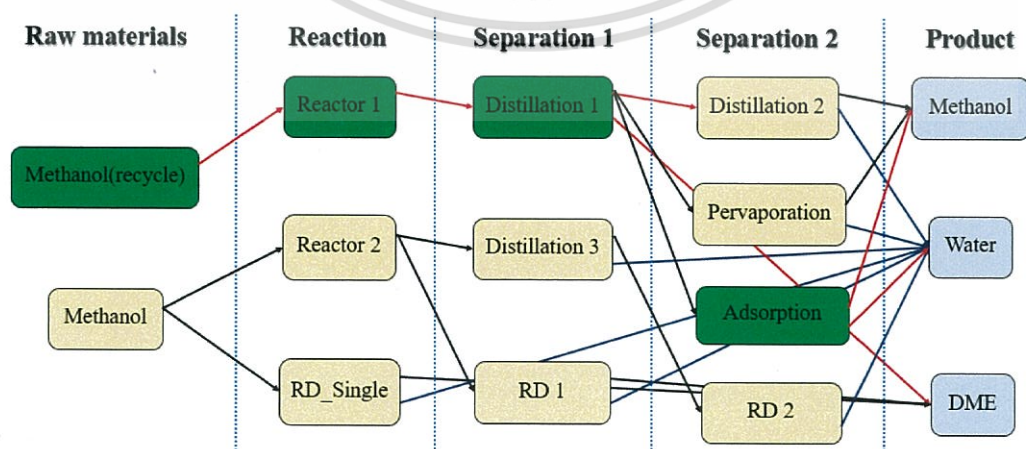
$\mu_{i,ii,kk}$		Interval (kk)	Unit
Utilities (i)	Component (ii)	Pervaporation	
Power	MeOH	5.18E-07	kW.year/tonne
	Water_Demin	5.18E-07	kW.year/tonne
Cooling Water	MeOH	63,978.28	kg/tonne
	Water_Demin	63,978.28	kg/tonne

ตารางที่ 3.9 ค่าก่อสร้างอุปกรณ์ (Pervaporation)

Inv_{kk}		
Interval (kk)		Unit
Pervaporation	1,114,481,467	Bath

3.2.3 กรณีศึกษาที่ 2 (Adsorption)

กรณีนี้จะเป็นการนำกระบวนการดูดซับมาทดแทนหอกถันที่ 2 ที่ใช้ในการแยกเมทานอลกับน้ำและกระบวนการผลิตจะแสดงดังรูปที่ 3.3 ซึ่งจากงานวิจัยของ Prabowo, Bambang Hari และคณะ [7] ที่กล่าวไปแล้วในบทก่อนหน้าพบว่า 3A molsieve มีความประสิทธิภาพในการดูดซับมากที่สุด และจากรูปที่ 2.7 สามารถนำมาคำนวณหาปริมาณตัวดูดซับที่ต้องใช้ได้ โดยจะแสดงในภาคผนวก ก ซึ่งพารามิเตอร์ของกรณีนี้จะเหมือนกับกรณีพื้นฐาน แต่จะต่างกันในส่วนของสารอนุภาคที่ใช้ในกระบวนการและจะมีค่าก่อสร้างเพิ่มขึ้นมาดังตารางที่ 3.10-3.11

รูปที่ 3.3 กระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์ (Adsorption)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยามให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.10 สัดส่วนของสารอนุภาคที่ต้องใช้ต่ออัตราการไหลของสาร (Adsorption)

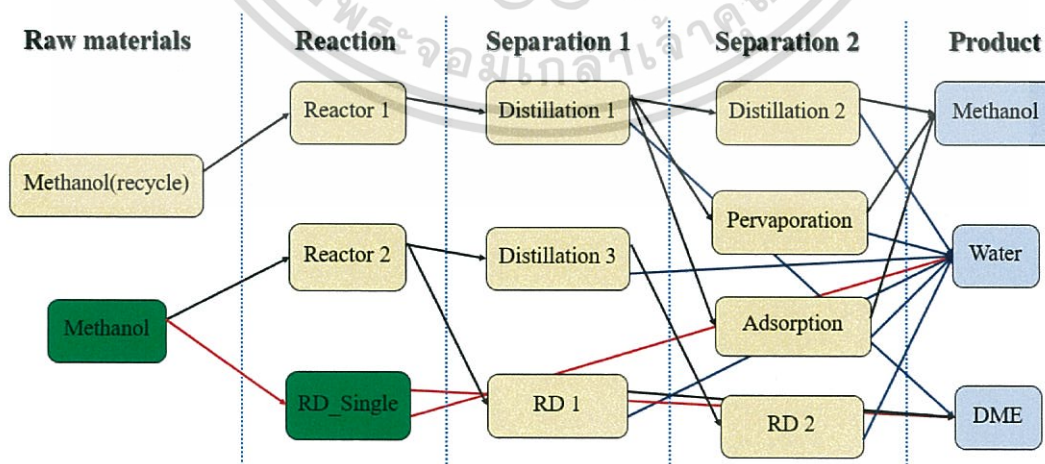
$\mu_{i,ii,kk}$		Interval (kk)	Unit
Utilities (i)	Component (ii)	Adsorption	
Nat.gas	MeOH	0.12	MMBTU/tonne
	Water_Demin	0.12	MMBTU/tonne

ตารางที่ 3.11 ค่าก่อสร้างอุปกรณ์ (Adsorption)

Inv_{kk}		
Interval (kk)	Unit	
Adsorption	123,904,116	Bath

3.2.4 กรณีศึกษาที่ 3 (RD_Single)

กรณีนี้จะเป็นการใช้หอกลั่นแบบมีปฏิกริยาเพียง 1 หอในการผลิตไดเมทิลอีเทอร์ ซึ่งจะรวมเครื่องปฏิกรณ์กับหอกลั่นเข้าด้วยกันและเมทานอลจะถูกใช้ทำปฏิกริยาจนหมดในหอกลั่นแบบมีปฏิกริยา ซึ่งกระบวนการผลิตจะแสดงดังรูปที่ 3.4 โดยสภาวะการดำเนินงานจะได้จากงานวิจัยของ Bildea, Costin Sorin และคณะ [8] ที่กล่าวไว้แล้วในบทก่อนหน้า จากนั้นหาค่าสารอนุภาคที่ต้องใช้ผ่านโปรแกรม Aspen plus โดยจะแสดงในภาคผนวก ก ซึ่งพารามิเตอร์ที่สำคัญของกรณีนี้จะแสดงดังตารางที่ 3.11-3.16

รูปที่ 3.4 กระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์ (RD_Single)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.12 อัตราการไหลของสารตั้งต้น (RD_Single)

$F_{i,kk}^{in}$	Interval (kk)	Unit
Component (i)	Methanol	
MeOH	153,361	tonne/year

ตารางที่ 3.13 สัดส่วนของสาธารณูปโภคที่ต้องใช้อัตราการไหลของสาร (RD_Single)

$\mu_{i,ii,kk}$		Interval (kk)	Unit
Utilities (i)	Component (ii)	RD_Single	
Power	MeOH	1.075	kW.year/tonne
HP steam	MeOH	175.73	kg/tonne
Cooling Water	MeOH	7,537.77	kg/tonne

ตารางที่ 3.14 เลขดุลโมลของปฏิกิริยาเคมี (RD_Single)

$\gamma_{i,kk,rr}$		Reaction (rr)
Component (i)	Interval (kk)	R-RD_Single
MeOH		-2
Dimethyl Ether	RD_Single	1
Water_Demin		1

ตารางที่ 3.15 คอนเวอร์ชัน (Conversion) ของปฏิกิริยาเคมี (RD_Single)

$\theta_{react,kk,rr}$		Reaction (rr)
Reactant (react)	Interval (kk)	R-RD_Single
MeOH	RD_Single	0.5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.16 สัดส่วนการแยกของสารเคมี (RD_Single)

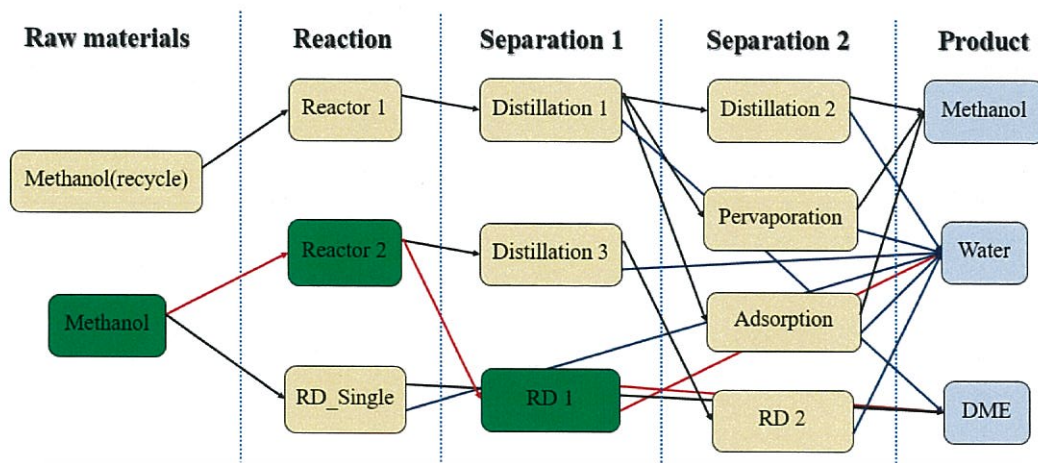
$Split_{i,kk}$	Interval (kk)
Component (i)	RD_Single
MeOH	0
Dimethyl Ether	1
Water_Demin	0

ตารางที่ 3.17 ค่าก่อสร้างอุปกรณ์ (RD_Single)

Inv_{kk}		
Interval (kk)		Unit
RD_Single	76,636,800	Bath

3.2.5 กรณีศึกษาที่ 4 (RD 1)

กรณีนี้จะจะเป็นการใช้ทั้งเครื่องปฏิกรณ์ และหอกลั่นแบบมีปฏิริยา โดยปกติแล้วจะนำเมทานอลที่ไม่ทำปฏิริยากลับไปใช้ใหม่ แต่กรณีนี้หลังจากที่เมทานอลทำปฏิริยาในเครื่องปฏิกรณ์แล้ว จะมีเมทานอลบางส่วนที่ไม่เกิดปฏิริยา ซึ่งในกรณีพื้นฐานจะเอาเมทานอลไปแยกออกจากน้ำเพื่อนำกลับไปใช้ใหม่ แต่ในกรณีนี้จะนำไปเข้าสู่หอกลั่นแบบมีปฏิริยา และกระบวนการผลิตจะแสดงดังรูปที่ 3.5 โดยสภาวะการดำเนินงานจะได้มาจากการวิจัยของ Bildea, Costin Sorin และคณะ [8] ที่กล่าวไว้แล้วในบทก่อนหน้า จากนั้นจะลองกระบวนการผลิตโดยใช้โปรแกรม Aspen plus เพื่อหาปริมาณสารอนุภาคที่ใช้ในกระบวนการโดยจะแสดงในภาคผนวก ก โดยกรณีนี้ปริมาณสารตั้งต้นที่ใช้จะเหมือนกับกรณีศึกษาที่ 3 เพราะว่า เมทานอลถูกใช้ในหอกลั่นแบบมีปฏิริยาจนหมดจึงไม่ได้ถูกนำกลับไปใช้ใหม่และพารามิเตอร์ที่สำคัญจะแสดงดังตารางที่ 3.17-3.21

รูปที่ 3.5 กระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์ (RD 1)

ตารางที่ 3.18 สัดส่วนของสาธารณูปโภคที่ต้องใช้ต่ออัตราการไหลของสาร (RD 1)

$\mu_{i,ii,kk}$		Interval (kk)		Unit
Utilities (i)	Component (ii)	Reactor 2	RD 1	
Power	MeOH	8.27E-05		kW.year/tonne
HP steam	MeOH		80.77	kg/tonne
	Dimethyl Ether		80.77	kg/tonne
	Water_Demin		80.77	kg/tonne
Cooling Water	MeOH		43,736.75	kg/tonne
	Dimethyl Ether		43,736.75	kg/tonne
	Water_Demin		43,736.75	kg/tonne

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.19 เลขดุลโมลของปฏิกิริยาเคมี (RD 1)

$\gamma_{i,kk,rr}$		Reaction (rr)	
Component (i)	Interval (kk)	R-2	R-RD 1
MeOH	Reactor 2	-2	
Dimethyl Ether		1	
Water_Demin		1	
MeOH	RD 1		-2
Dimethyl Ether			1
Water_Demin			1

ตารางที่ 3.20 คอนเวอร์ชัน (Conversion) ของปฏิกิริยาเคมี (RD 1)

$\theta_{react,kk,rr}$		Reaction (rr)	
Reactant (react)	Interval (kk)	R-2	R-RD 1
MeOH	Reactor 2	0.41	
MeOH	RD 1		0.5

ตารางที่ 3.21 สัดส่วนการแยกของสารเคมี (RD 1)

$Split_{i,kk}$	Interval (kk)	
	Reactor 2	RD 1
MeOH	1	0
Dimethyl Ether	1	1
Water_Demin	1	0

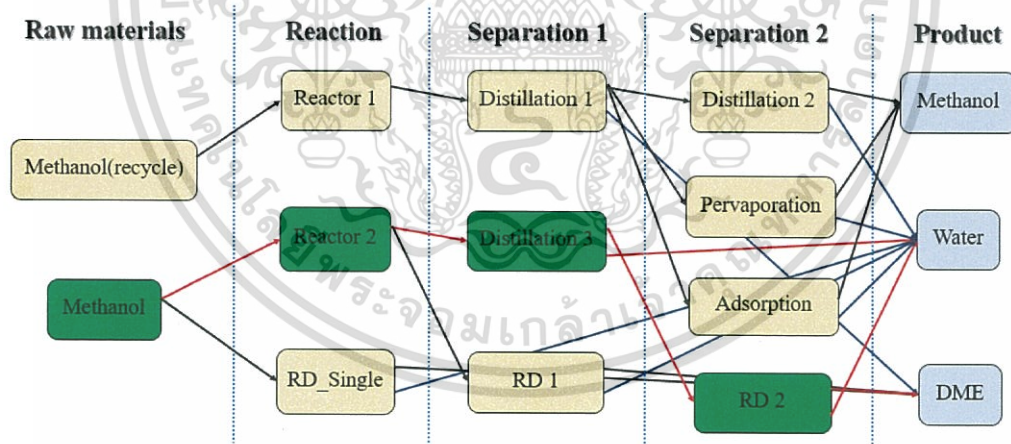
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.22 ค่าก่อสร้างอุปกรณ์ (RD 1)

Inv_{kk}		
Interval (kk)		Unit
Reactor 2	34,819,840	Bath
RD 1	45,428,672	Bath

3.2.6 กรณีศึกษาที่ 5 (RD 2)

กรณีนี้จะจะเป็นการใช้ทั้งเครื่องปฏิกรณ์ หอกลั่นโดยทั่วไปและหอกลั่นแบบมีปฏิกิริยา โดยกรณีนี้จะคล้ายคลึงกับกรณีที่ 4 แต่จะต่างกันตรงที่กรณีนี้จะแยกไดเมทิลอีเทอร์และเมทานอลที่ไม่ทำปฏิกิริยาออกจากน้ำก่อนเข้าสู่หอกลั่นแบบมีปฏิกิริยา และกระบวนการผลิตจะแสดงดังรูปที่ 3.6 ซึ่งสถานะการดำเนินงานจะได้มาจากการวิจัยของ Bildea, Costin Sorin และคณะ [8] ที่กล่าวไว้แล้วในบทก่อนหน้า จากนั้นจะลองกระบวนการผลิตโดยใช้โปรแกรม Aspen plus เพื่อหาปริมาณสารอนุภาคที่ใช้ในกระบวนการ ซึ่งจะแสดงในภาคผนวก ก โดยมีพารามิเตอร์ที่สำคัญดังตารางที่ 3.22-3.26

รูปที่ 3.6 กระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์ (RD 2)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.23 สัดส่วนของสาธารณูปโภคที่ต้องใช้ต่ออัตราการไหลของสาร (RD 2)

$\mu_{i,ii,kk}$		Interval (kk)			Unit
Utilities (i)	Component (ii)	Reactor 2	Distillation 3	RD 2	
Power	MeOH	8.27E-05			kW.year/tonne
HP steam	MeOH		191.54	538.11	kg/tonne
	Dimethyl Ether		191.54		kg/tonne
	Water_Demin		191.54	538.11	kg/tonne
Cooling Water	MeOH		68,984.90	32,383.35	kg/tonne
	Dimethyl Ether		68,984.90		kg/tonne
	Water_Demin		68,984.90	32,383.35	kg/tonne

ตารางที่ 3.24 เลขคูลโมลของปฏิกิริยาเคมี (RD 2)

$\gamma_{i,kk,rr}$		Reaction (rr)	
Component (i)	Interval (kk)	R-2	R-RD 2
MeOH	Reactor 2	-2	
Dimethyl Ether		1	
Water_Demin		1	
MeOH	RD 2		-2
Dimethyl Ether			1
Water_Demin			1

ตารางที่ 3.25 คอนเวอร์ชัน (Conversion) ของปฏิกิริยาเคมี (RD 2)

$\theta_{react,kk,rr}$		Reaction (rr)	
Reactant (react)	Interval (kk)	R-2	R-RD 2
MeOH	Reactor 2	0.41	
MeOH	RD 2		0.5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.26 สัดส่วนการแยกของสารเคมี (RD 2)

$Split_{i,kk}$	Interval (kk)		
Component (i)	Reactor 2	Distillation 3	RD 2
MeOH	1	1	0
Dimethyl Ether	1	1	1
Water_Demin	1	0	0

ตารางที่ 3.27 ค่าก่อสร้างอุปกรณ์ (RD 2)

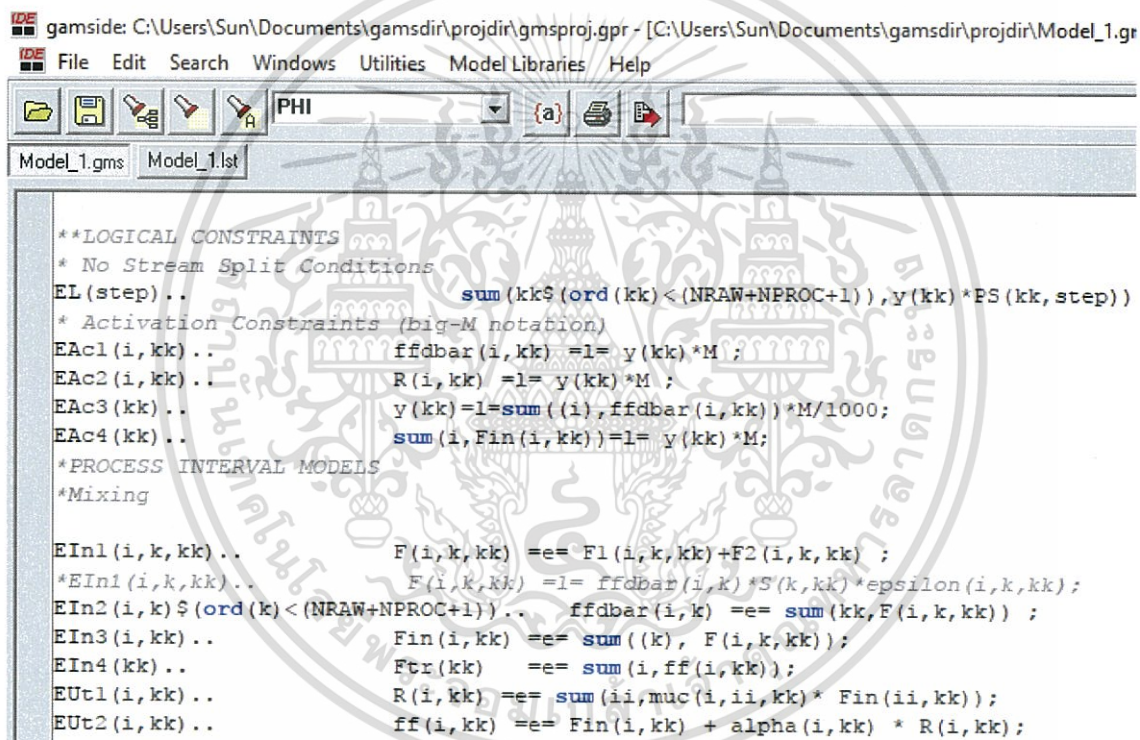
Inv_{kk}		
Interval (kk)		Unit
Reactor 2	34,819,840	Bath
Distillation 3	32,746,880	Bath
RD 2	42,419,200	Bath

นอกจากพารามิเตอร์ที่สำคัญเหล่านี้ ยังมีพารามิเตอร์บางส่วนที่ยังไม่ได้กล่าวถึงในบทนี้ถูกนำไปไว้ในภาคผนวก ข ได้แก่ $\alpha_{i,kk}$ $SW_{i,kk}$ $SP_{k,kk}$ $S_{k,kk}$ P_{kk}^1 P_i^2 P_i^3 $Dist$ P^4 P_k^5 และ T และพารามิเตอร์ทั้งหมดจะถูกจัดเก็บอย่างเหมาะสม โดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 การแก้ปัญหาและวิเคราะห์ผล

ในขั้นตอนนี้จะเป็นการนำผลจากแบบจำลองกระบวนการจากขั้นตอน 3.2 มารวบรวมไว้พร้อมกับตัวแปรอื่นๆ ในโปรแกรม Microsoft Excel จากนั้นเขียนโค้ดลงในโปรแกรม GAMSให้อ่านค่าพารามิเตอร์ในไฟล์ Excel จากนั้นโปรแกรมจะวิเคราะห์และหาทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการผลิตโดเมทิลอีเทอร์ โดยผลที่ได้จะแสดงในบทถัดไป ซึ่งตัวอย่างของโปรแกรมและโค้ดบางส่วนจะแสดงดังรูปที่ 3.7 โดยโค้ดทั้งหมดที่ใช้ในโปรแกรมจะถูกแสดงในภาคผนวก ค และข้อเสียของโปรแกรมนี้คือการคำนวณเรื่องสมดุลมวลได้เพียงอย่างเดียว ซึ่งไม่สามารถทำสมดุลพลังงานได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องใช้โปรแกรม Aspen plus ช่วยในการหาปริมาณสารอนุภาคที่ต้องใช้ของแต่ละกรณีศึกษา


```

IDE gamside: C:\Users\Sun\Documents\gamsdir\projdir\gmsproj.gpr - [C:\Users\Sun\Documents\gamsdir\projdir\Model_1.gr
IDE File Edit Search Windows Utilities Model Libraries Help
PHI {a}
Model_1.gms Model_1.lst

**LOGICAL CONSTRAINTS
* No Stream Split Conditions
EL(step)..          sum(kk$(ord(kk) < (NRAW+NPROC+1)), y(kk) * PS(kk, step))
* Activation Constraints (big-M notation)
EAcl(i, kk)..       ffdbar(i, kk) =l= y(kk) * M ;
EAcl2(i, kk)..      R(i, kk) =l= y(kk) * M ;
EAcl3(kk)..         y(kk) =l= sum((i), ffdbar(i, kk)) * M / 1000;
EAcl4(kk)..         sum(i, Fin(i, kk)) =l= y(kk) * M;
*PROCESS INTERVAL MODELS
*Mixing
EIn1(i, k, kk)..   F(i, k, kk) =e= F1(i, k, kk) + F2(i, k, kk) ;
*EIn1(i, k, kk)..   F(i, k, kk) =l= ffdbar(i, k) * S(k, kk) * epsilon(i, k, kk);
EIn2(i, k) $(ord(k) < (NRAW+NPROC+1)).. ffdbar(i, k) =e= sum(kk, F(i, k, kk)) ;
EIn3(i, kk)..      Fin(i, kk) =e= sum((k), F(i, k, kk));
EIn4(kk)..         Fcr(kk) =e= sum(i, ff(i, kk));
EUt1(i, kk)..      R(i, kk) =e= sum(ii, muc(i, ii, kk) * Fin(ii, kk));
EUt2(i, kk)..      ff(i, kk) =e= Fin(i, kk) + alpha(i, kk) * R(i, kk);

```

รูปที่ 3.7 ตัวอย่างของโปรแกรม GAMS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 ตารางเปรียบเทียบผลที่ได้จากการแก้ปัญหาแบบจำลองในแต่ละกรณีศึกษาโดยใช้โปรแกรม GAMs

	Base case	Case study 1	Case study 2	Case study 3	Case study 4	Case study 5	Unit
Capital cost	-	1,115	123.94	76.64	80.25	109.98	MTHB
Raw material cost	2,759.00	2,759.00	2,759.00	2,257.47	2,257.47	2,257.47	MTHB/year
Utility cost	252.84	237.63	170.75	75.70	143.64	231.76	MTHB/year
Transportation cost	-	-	-	-	-	-	-
Waste disposal cost	-	-	-	-	-	-	-
Revenues	4,028.48	4,028.48	4,028.48	3,527.30	3,527.30	3,527.30	MTHB/year
EBIT	1,016.64	920.37	1,086.34	1,186.46	1,118.17	1,027.07	MTHB/year
EBIT (with respect to base case)	-	-9.47	6.86	16.70	9.99	1.03	%

จากตารางที่ 4.1 พบว่ากรณีศึกษาที่ 3 มีค่ากำไรก่อนหักภาษีและดอกเบี้ย (EBIT) มากที่สุด เนื่องจากมีค่าสาธารณูปโภคที่ใช้ในการดำเนินงานรายปีต่ำกว่ากรณีอื่นๆ รวมถึงมีค่าก่อสร้างอุปกรณ์ที่ต่ำกว่ากรณีอื่นเช่นกัน เพราะว่าการกรณีศึกษาที่ 3 นี้ได้รวมหน่วยปฏิบัติการ 2 หน่วย เข้าด้วยกัน โดยกำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีคิดเป็นเงิน 1,186.46 ล้านบาทต่อปีและมีค่ามากกว่ากรณีพื้นฐานถึง 16.7 % อันดับที่ 2 จะเป็นกรณีศึกษาที่ 4 โดยมีค่ากำไรก่อนหักภาษีและดอกเบี้ยเป็นเงิน 1,118.17 ล้านบาท/ปีและเมื่อเทียบกับกรณีพื้นฐานมีค่ามากกว่า 9.99 % และอันดับที่ 3 คือกรณีศึกษาที่ 2 โดยมีค่ากำไรก่อนหักภาษีและดอกเบี้ยเท่ากับ 1,086.34 ล้านบาทต่อปีและมีค่ามากกว่ากรณีพื้นฐาน 6.86 %

สรุปผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการดำเนินงาน

จากการศึกษาและค้นคว้าเกี่ยวกับกระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์พบว่าทางเลือกที่สามารถนำมาทดแทนหน่วยปฏิบัติการที่มีอยู่เดิมมีทั้งหมด 5 ทางเลือก จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาสร้างเป็นซูเปอร์สตรัคเจอร์เพื่อหาทางเลือกที่มีความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์มากที่สุด โดยฟังก์ชันวัตถุประสงค์ที่เลือกใช้คือกำไรก่อนหักภาษีและดอกเบี้ย จากนั้นจะใช้โปรแกรม GAMS ช่วยวิเคราะห์และแก้ปัญหาออกมาพบว่าทางเลือกที่มีความคุ้มค่ามากที่สุดก็คือนำมาใช้หอกลับแบบมีปฏิกิริยาเพียง 1 หอในการผลิตไดเมทิลอีเทอร์ โดยมีกำไรก่อนหักภาษีและดอกเบี้ยมากถึง 1,186.46 ล้านบาทต่อปี และมากกว่ากรณีพื้นฐานถึง 16.7 % ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้ แต่อย่างไรก็ตามทางเลือกในการผลิตนี้อาจไม่ใช่ทางเลือกที่ดีที่สุด เนื่องจากราคาของสารตั้งต้นและผลิตภัณฑ์มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และในอนาคตอาจมีเทคโนโลยีใหม่ๆ ในการผลิตไดเมทิลอีเทอร์ที่ดีกว่าในปัจจุบัน

5.2 ข้อเสนอแนะ

ในการทำแบบจำลองนี้เป็นการศึกษาข้อมูลจากงานวิจัยอื่น หากข้อมูลที่ศึกษามาไม่ถูกต้อง อาจทำให้ผลที่ได้ออกมาจากแบบจำลองผิดพลาดไปบ้าง แต่ถ้าเป็นข้อมูลที่เป็นการใช้งานจริง เช่น การเก็บสถิติของโรงงานที่ดำเนินงานจริงจะทำให้แบบจำลองมีความแม่นยำเพิ่มมากขึ้น และซูเปอร์สตรัคเจอร์มีข้อเสียคือสามารถทำได้เพียงสมดุลมวลเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามการใช้ซูเปอร์สตรัคเจอร์จะช่วยลดเวลาในการวิเคราะห์ทางเลือกที่เหมาะสมเป็นอย่างมาก

เอกสารอ้างอิง

- [1] Enerdata, “Total energy consumption Slight recovery in energy consumption in 2016 (1% vs. 0.5% in 2015).” [Online]. Available: <https://yearbook.enerdata.net/total-energy/world-consumption-statistics.html>.
- [2] A. Quaglia, “An Integrated Business and Engineering Framework for Synthesis and Design of Processing Networks,” no. September, 2013.
- [3] A. Quaglia, B. Sarup, G. Sin, and R. Gani, “Integrated business and engineering framework for synthesis and design of enterprise-wide processing networks,” *Comput. Chem. Eng.*, vol. 38, pp. 213–223, 2012.
- [4] W. L. Luyben, “Improving the conventional reactor/separation/recycle DME process,” *Comput. Chem. Eng.*, vol. 106, pp. 17–22, 2017.
- [5] P. D. Chapman, T. Oliveira, A. G. Livingston, and K. Li, “Membranes for the dehydration of solvents by pervaporation,” *J. Memb. Sci.*, vol. 318, no. 1–2, pp. 5–37, 2008.
- [6] S. Manshad, M. Ghazali, M. Nawawi, M. R. Sazegar, H. Bin Hassan, and A. M. Alamaría, “Membrane Science & Technology Membranes with Favorable Chemical Materials for Pervaporation Process : A Review,” vol. 6, no. 4, 2016.
- [7] B. H. Prabowo, L. Nurdini, and G. Trilaksono, “Adsorption of Water from Methanol Solution Using Various Adsorbent,” vol. 20031, 2017.
- [8] C. S. Bildea, R. György, C. C. Brunchi, and A. A. Kiss, “Optimal design of intensified processes for DME synthesis,” *Comput. Chem. Eng.*, vol. 105, pp. 142–151, 2017.
- [9] Anil K. Pabby, S. S. H. Rizvi, and A. M. Sastre, *Membrane Separations Chemical, Pharmaceutical, Food, and Biotechnological Applications*.

- [10] “Price of 3A molecular sieve.” [Online]. Available:
https://www.alibaba.com/product-detail/3A-molecular-sieve-Factory-Price_60743394718.html?spm=a2700.7724857.main07.33.acf86943muDPGs&sp.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ก.1 ปริมาณของสาธารณูปโภคที่ใช้ในแต่ละหน่วยปฏิบัติการของกรณีศึกษาพื้นฐาน

สาธารณูปโภค	หน่วยปฏิบัติการ	พลังงาน	หน่วย	ปริมาณ	หน่วย
ไฟฟ้า	ปั๊ม (P-101)	14.84	kW	14.84	kW
ก๊าซธรรมชาติ	เตาเผา (F-101)	23.28	MMBTU/hr.	201,170.24	MMBTU/year
ไอน้ำความดันสูง (HP steam)	หอกลิ้น (D-101)	0.64	Mw.	11,757,915.13	kg/year
น้ำหล่อเย็น (Cooling water)	หอกลิ้น (D-101)	-5.32	Mw.	8,035,866,868.79	kg/year
ไอน้ำความดันต่ำ (LP steam)	หอกลิ้น (D-102)	2.23	Mw.	32,138,421.31	kg/year
น้ำหล่อเย็น (Cooling water)	หอกลิ้น (D-102)	-3.01	Mw.	4,550,044,238.55	kg/year
ไอน้ำที่ถูกสร้างขึ้น	เครื่องแลกเปลี่ยนความร้อน (C-101)	-0.32	Mw.	4,591,499.62	kg/year

2. กรณีศึกษาที่ 1 (Pervaporation)

กรณีนี้จะเป็นการนำกระบวนการเพอร์แวกโพเรชันมาแทนที่ที่ 2 ที่ใช้ในการแยกน้ำกับเมทานอล จากงานวิจัยของ Chapman, Peter D. และคณะ [5] พบว่าค่าฟลักซ์ที่ใช้เป็น 0.57 กิโลกรัม/(ตารางเมตร×ชั่วโมง) และอัตราการไหลของน้ำที่ต้องการแยกเป็น 4,916.83 กิโลกรัม/ชั่วโมง ซึ่งเมมเบรนที่เหมาะสมในการแยกน้ำออกจากเมทานอลคือซีโอไลต์ (Zeolites) โดยใช้พื้นผิวในการแยกเป็นซีโอไลต์ โครงสร้างเมมเบรนเป็นแอลฟาอลูมินา (α -Alumina)

จากสูตร $Flux = \frac{Flow}{Area}$ สามารถคำนวณหาพื้นที่ของเมมเบรนที่ต้องใช้ในการแยกได้ดังนี้

$$Area = \frac{4,916.83}{0.57} = 8,626 \text{ ตารางเมตร}$$

ดังนั้น พื้นที่ของเมมเบรนคือ 8,626 ตารางเมตร

จากหนังสือการแยกด้วยเมมเบรนของ Anil K.Pabby และคณะ [9] พบว่าราคาเมมเบรนแบบซีโอไลต์ขายอยู่ที่ราคา 3,400 ยูโร/ตารางเมตร ประมาณ 129,200 บาท/ตารางเมตร ดังนั้น ค่าสร้างเมมเบรนสำหรับกระบวนการเพอร์แวกโพเรชันจะเป็น $129,200 \times 8,626$ เท่ากับ 1,114,481,467 บาท

นอกจากนี้กระบวนการเพอร์แวกโพเรชันยังมีสารหนูปกคบางส่วนที่ต้องใช้ โดยจะหาปริมาณสารหนูปกคที่ใช้ได้จากโปรแกรม Aspen plus ดังตารางที่ ก.2

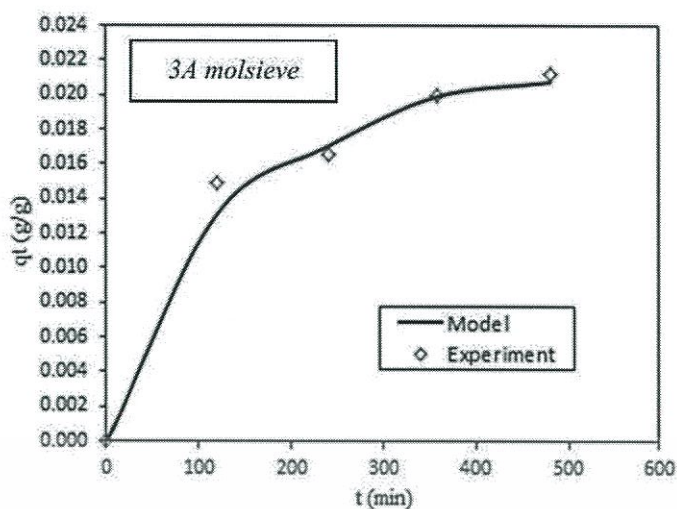
ตารางที่ ก.2 ปริมาณของสารหนูปกคที่ใช้ในกระบวนการเพอร์แวกโพเรชัน

สารหนูปกค	หน่วยปฏิบัติการ	พลังงาน	หน่วย	ปริมาณ	หน่วย
ไฟฟ้า	ปั๊ม (Vacuum pump)	0.04	kW	0.04	kW
น้ำหล่อเย็น (Cooling water)	เครื่องแลกเปลี่ยนความร้อน	-5,935.39	kW	8,969,240,583.84	kg./year

3. กรณีศึกษาที่ 2 (Adsorption)

จากงานวิจัยของ Prabowo, Bambang Hari และคณะ [7] ได้ทดลองตัวดูดซับ (Absorbent) ที่ใช้ในการแยกน้ำออกจากเมทานอล พบว่า 3A molsieve จะมีประสิทธิภาพในการแยกน้ำมากที่สุด และจากการทดลองตัวดูดซับ 3A molsieve จะได้กราฟระหว่างปริมาณน้ำที่ถูกดูดซับต่อปริมาณตัวดูดซับที่ใช้กับเวลาดังแสดงในรูปที่ 2.7 และเวลาที่ใช้ในการดูดซับจะเลือกเป็น 3 ชั่วโมง เนื่องจากกราฟช่วงนี้มีอัตราการดูดซับมากที่สุด โดยปริมาณน้ำที่ต้องดูดซับทั้งหมดจะเป็น 4,916.83 กิโลกรัม/ชั่วโมง และเนื่องจากเวลาที่ใช้ในการดูดซับเป็น 3 ชั่วโมง ดังนั้น ปริมาณน้ำทั้งหมดจะเท่ากับ $4,916.83 \times 3$ เท่ากับ 14,750.49 กิโลกรัม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 2.7 ปริมาณน้ำที่ถูกดูดซับต่อปริมาณตัวดูดซับที่ใช้ (q_t) กับเวลา (t) ของ 3A molsieve [7]

จากกราฟที่เวลา 3 ชั่วโมง q_t ประมาณ 0.016 ดังนั้นสามารถคำนวณปริมาณตัวดูดซับที่ต้องใช้ได้ดังนี้ $\frac{14,750.49}{0.016} = 921,906$ กิโลกรัม แต่เนื่องจากตัวดูดซับจำเป็นต้องใช้เวลาในการคายน้ำเพื่อที่จะนำกลับมาใช้ใหม่ ดังนั้นจะต้องใช้ปริมาณตัวดูดซับเท่ากับ $921,906 \times 2$ เท่ากับ 1,846,811 กิโลกรัม และจากค้นคว้าราคาของ 3A molsieve พบว่าราคาเท่ากับ 67.2 บาท/กิโลกรัม [10] ดังนั้นค่าสร้างอุปกรณ์ของกระบวนการนี้จะเป็น $1,846,811 \times 67.2$ เท่ากับ 123,904,116 บาท

นอกจากนี้ยังมีค่าสาธารณูปโภคที่ต้องใช้ในกระบวนการเพื่อที่จะทำการคายน้ำของตัวดูดซับกลับมาใช้ใหม่ ในที่นี้จะสมมุติว่า ใช้อัตราการไหลของอากาศในการให้ความร้อนแก่ดูดซับเท่ากับปริมาณน้ำที่อยู่ในตัวดูดซับ จากนั้นนำไปใช้โปรแกรม Aspen plus เพื่อหาค่าสาธารณูปโภคในการให้ความร้อนแก่อากาศ ดังตารางที่ ก.3

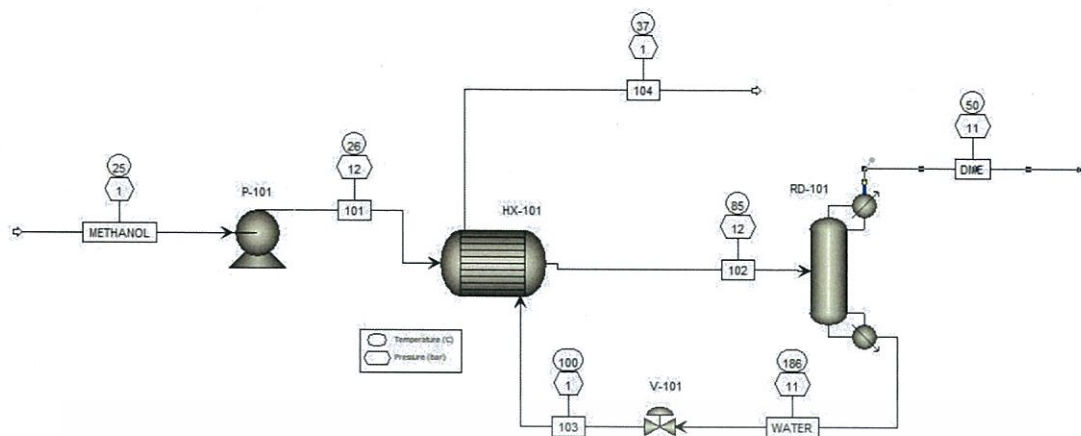
ตารางที่ ก.3 ปริมาณของสาธารณูปโภคที่ใช้ในกระบวนการดูดซับ

สาธารณูปโภค	หน่วยปฏิบัติการ	พลังงาน	หน่วย	ปริมาณ	หน่วย
ก๊าซธรรมชาติ	เตาเผา	1.06	MMBTU/hr.	9,168.21	MMBTU/year

4. กรณีศึกษาที่ 3 (RD_Single)

จากงานวิจัยของ Bildea, Costin Sorin และคณะ [8] ได้ศึกษาและจำลองกระบวนการผลิต ไตเมทิลอีเทอร์โดยใช้หอกลั่นแบบมีปฏิกริยา โดยมีค่าสร้างอุปกรณ์ดังตารางที่ ก.4 และหาค่าสาธารณูปโภคจากการจำลองกระบวนการโดยโปรแกรม Aspen plus ดังแสดงในรูปที่ ก.2 และปริมาณสาธารณูปโภคที่ใช้ในกระบวนการจะแสดงดังตารางที่ ก.5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ ก.2 การจำลองกระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์โดยใช้หอกลั่นแบบมีปฏิกริยาเพียง 1 หอ

ตารางที่ ก.4 ค่าอุปกรณ์ของกรณีศึกษาที่ 3

Investment	CAPEX (kdollar)	CAPEX (THB)
Condenser	597.60	19,123,200.00
Reboiler	342.20	10,950,400.00
Column shell	578.40	18,508,800.00
Packing	586.50	18,768,000.00
Catalyst	65.70	2,102,400.00
Tray	31.90	1,020,800.00
Feed pre-heater	192.60	6,163,200.00
Total	2,394.90	76,636,800.00

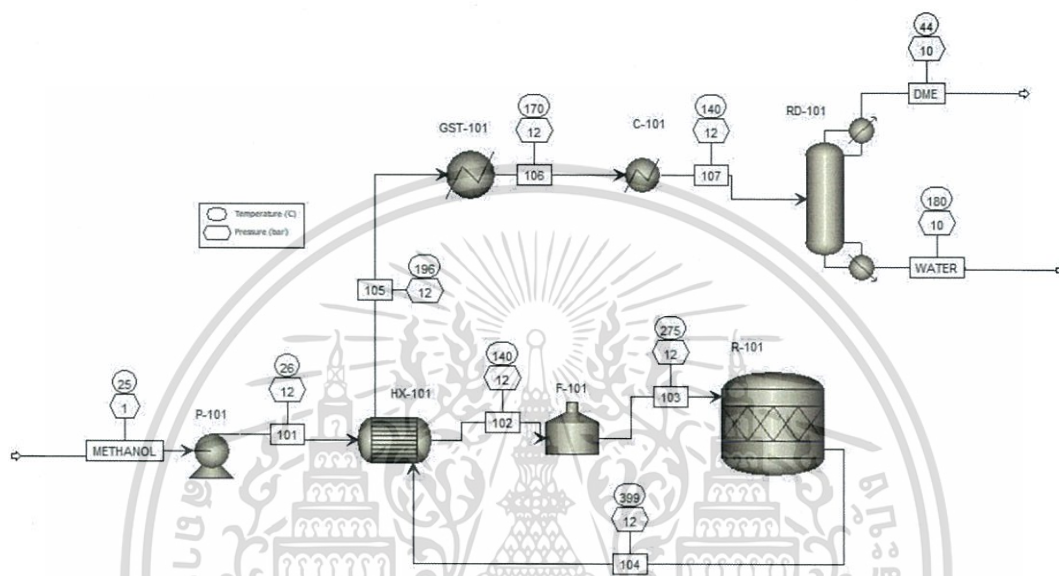
ตารางที่ ก.5 ปริมาณของสาธารณูปโภคที่ใช้ในแต่ละหน่วยปฏิบัติการของกรณีศึกษาที่ 3

สาธารณูปโภค	หน่วยปฏิบัติการ	พลังงาน	หน่วย	ปริมาณ	หน่วย
ไฟฟ้า	ปั๊ม (P-101)	12.68	kW	12.68	kW
ไอน้ำความดันสูง (HP steam)	หอกลั่นแบบมีปฏิกริยา (RD-101)	1.47	Mw.	26,949,896.04	kg/year
น้ำหล่อเย็น (Cooling water)	หอกลั่นแบบมีปฏิกริยา (RD-101)	-0.76	Mw.	1,155,999,436.81	kg/year

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. กรณีศึกษาที่ 4 (RD 1)

จากงานวิจัยของ Bildea, Costin Sorin และคณะ [8] ได้ศึกษาและจำลองกระบวนการผลิต ไดเมทิลอีเทอร์โดยใช้หอกลั่นแบบมีปฏิริยา โดยมีค่าสร้างอุปกรณ์ดังตารางที่ ก.6 และหาค่า สาธารณูปโภคจากการจำลองกระบวนการโดยโปรแกรม Aspen plus ดังแสดงในรูปที่ ก.3 และ ปริมาณสาธารณูปโภคที่ใช้ในกระบวนการจะแสดงดังตารางที่ ก.7

รูปที่ ก.3 การจำลองกระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์โดยใช้เครื่องปฏิกรณ์และหอกลั่นแบบมีปฏิริยา

ตารางที่ ก.6 ค่าอุปกรณ์ของกรณีศึกษาที่ 4

Investment	CAPEX (kdollar)	CAPEX (THB)
Reactor	231.80	7,417,600.00
FEHE	7.65	244,800.00
Furnace	848.67	27,157,440.00
HX 1	86.54	2,769,280.00
HX 2	7,506.00	240,192.00
RD column	1,325.60	42,419,200.00
Total	10,006.26	80,248,512.00

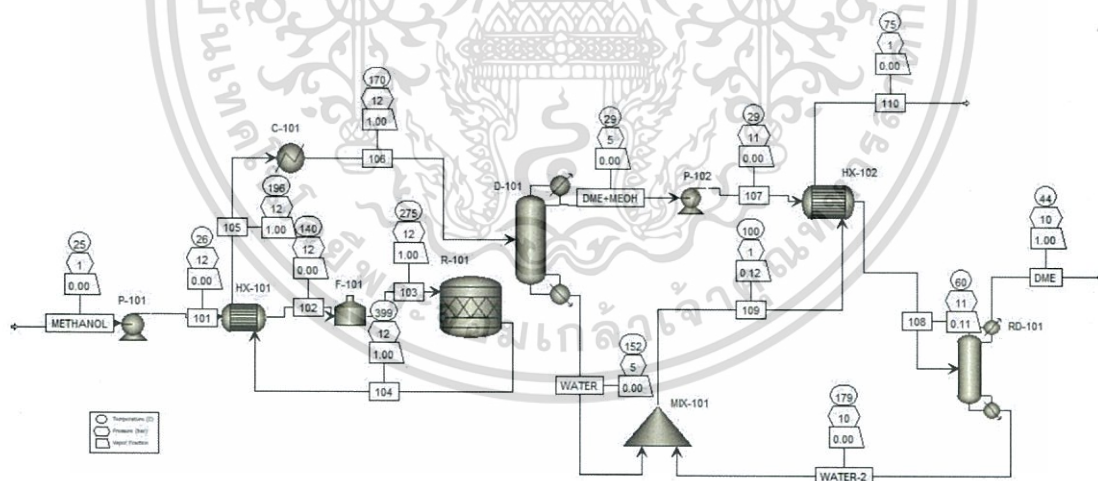
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ก.7 ปริมาณของสาธารณูปโภคที่ใช้ในแต่ละหน่วยปฏิบัติการของกรณีศึกษาที่ 4

สาธารณูปโภค	หน่วยปฏิบัติการ	พลังงาน	หน่วย	ปริมาณ	หน่วย
ไฟฟ้า	ปั๊ม (P-101)	12.68	kW	12.68	kW
ก๊าซธรรมชาติ	เตาเผา (F-101)	19.08	MMBTU/hr.	164,871.76	MMBTU/year
ไอน้ำความดันสูง (HP steam)	หอกลับแบบมี ปฏิกิริยา (RD-101)	0.67	Mw.	12,387,733.21	kg/year
น้ำหล่อเย็น (Cooling water)	หอกลับแบบมี ปฏิกิริยา (RD-101)	-2.53	Mw.	3,822,986,088.65	kg/year
น้ำหล่อเย็น (Cooling water)	เครื่องแลกเปลี่ยน ความร้อน (CL-101)	-1.91	Mw.	2,884,525,846.74	kg/year

6. กรณีศึกษาที่ 5 (RD 2)

จากงานวิจัยของ Bildea, Costin Sorin และคณะ [8] ได้ศึกษาและจำลองกระบวนการผลิต ไดเมทิลอีเทอร์โดยใช้หอกลับแบบมีปฏิกิริยา โดยมีค่าสร้างอุปกรณ์ดังตารางที่ ก.8 และหาค่า สาธารณูปโภคจากการจำลองกระบวนการโดยโปรแกรม Aspen plus ดังแสดงในรูปที่ ก.4 และ ปริมาณสาธารณูปโภคที่ใช้ในกระบวนการจะแสดงดังตารางที่ ก.9

รูปที่ ก.4 การจำลองกระบวนการผลิตไดเมทิลอีเทอร์โดยใช้เครื่องปฏิกรณ์ หอกลับโดยทั่วไปและหอกลับแบบมีปฏิกิริยา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ก.8 ค่าอุปกรณ์ของกรณีศึกษาที่ 5

Investment	CAPEX (kdollar)	CAPEX (THB)
Reactor	231.80	7,417,600.00
FEHE	7.65	244,800.00
Furnace	848.67	27,157,440.00
HX	86.54	2,769,280.00
Water column	936.80	29,977,600.00
RD column	1,325.60	42,419,200.00
Total	3,437.06	109,985,920.00

ตารางที่ ก.9 ปริมาณของสารมลพิษที่ใช้ในแต่ละหน่วยปฏิบัติการของกรณีศึกษาที่ 5

สารมลพิษ	หน่วยปฏิบัติการ	พลังงาน	หน่วย	ปริมาณ	หน่วย
ไฟฟ้า	ปั๊ม (P-101)	12.68	kW	12.68	kW
ก๊าซธรรมชาติ	เตาเผา (F-101)	19.08	MMBTU/hr.	164,871.76	MMBTU/year
ไอน้ำความดันสูง (HP steam)	หอกลับ (D-101)	1.60	Mw.	29,375,461.74	kg/year
น้ำหล่อเย็น (Cooling water)	หอกลับ (D-101)	-7.00	Mw.	10,579,593,181.68	kg/year
ไอน้ำความดันสูง (HP steam)	หอกลับแบบมี ปฏิกิริยา (RD-101)	3.46	Mw.	63,501,571.00	kg/year
น้ำหล่อเย็น (Cooling water)	หอกลับแบบมี ปฏิกิริยา (RD-101)	-2.53	Mw.	3,821,524,068.87	kg/year

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข

พารามิเตอร์ที่ใช้ในการทำแบบจำลอง

ตารางที่ ข.1 พารามิเตอร์ที่ใช้ในแบบจำลอง

Parameter													
$F_{i,kk}^m$	Interval (kk)												Unit
Component (i)	Methanol(Recycle)	Methanol											
MeOH	187,432	153,361											tonne/year
$\mu_{i,ii,kk}$			Interval (kk)									Unit	
Utilities (i)	Component (ii)	Reactor 1	Reactor 2	Distillation 1	Distillation 2	Distillation 3	RD_Single	RD 1	RD 2	Pervaporation	Adsorption		
Power	MeOH	7.92E-05	8.27E-05							5.18E-07		kW.year/tonne	
	Water_Demin									5.18E-07		kW.year/tonne	
Nat.gas	MeOH	1.084	1.075				1.075					MMBTU/tonne	
HP steam	MeOH			62.73		191.54	175.73	80.77	538.11			kg/tonne	
	Dimethyl Ether			62.73		191.54		80.77				kg/tonne	
	Water_Demin			62.73		191.54		80.77	538.11			kg/tonne	
LP steam	MeOH				416.23							kg/tonne	
	Water_Demin				416.23							kg/tonne	
Cooling Water	MeOH			42,873.35	58,927.94	68,984.90	7,537.77	43,736.75	32,383.35	63,978.28		kg/tonne	
	Dimethyl Ether			42,873.35		68,984.90		43,736.75				kg/tonne	
	Water_Demin			42,873.35	58,927.94	68,984.90		43,736.75	32,383.35	63,978.28		kg/tonne	
Steam generated	MeOH			24.50								kg/tonne	
	Dimethyl Ether			24.50								kg/tonne	
	Water_Demin			24.50								kg/tonne	
$\alpha_{i,kk}$	**มีค่าเท่ากับ 0 ทั้งหมดเนื่องจากไม่มีสารอุปกณ์ที่ผสมลงไปในการไหล**												

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ข.1 พารามิเตอร์ที่ใช้ในแบบจำลอง (ต่อ)

Parameter						
$\gamma_{i,kk,rr}$		Reaction (rr)				
Component (i)	Interval (kk)	R-1	R-2	R-RD_Single	R-RD 1	R-RD 2
MeOH	Reactor 1	-2				
Dimethyl Ether		1				
Water_Demin		1				
MeOH	Reactor 2		-2			
Dimethyl Ether			1			
Water_Demin			1			
MeOH	RD_Single			-2		
Dimethyl Ether				1		
Water_Demin				1		
MeOH	RD 1				-2	
Dimethyl Ether					1	
Water_Demin					1	
MeOH	RD 2					-2
Dimethyl Ether						1
Water_Demin						
$\theta_{react,kk,rr}$		Reaction (rr)				
Reactant (react)	Interval (kk)	R-1	R-2	R-RD_Single	R-RD 1	R-RD 2
MeOH	Reactor 1	0.409				
	Reactor 2		0.41			
	RD_Single			0.5		
	RD 1				0.5	
	RD 2					0.5
Mw_i						
Component (i)						
MeOH	32					
Dimethyl Ether	18					
Water_Demin	46					
$SW_{i,kk}$	**มีค่าเท่ากับ 0 เนื่องจากไม่มีของเสียในกระบวนการ**					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ข.1 พารามิเตอร์ที่ใช้ในแบบจำลอง (ต่อ)

Parameter															
<i>Split</i> _{<i>i,kk</i>}	Interval (<i>kk</i>)														
Component (<i>i</i>)	Methanol(Recycle)	Methanol	Reactor 1	Reactor 2	Distillation 1	Distillation 2	Distillation 3	RD_Single	RD 1	RD 2	Pervaporation	Adsorption	Methanol	Water	DME
MeOH	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0	0
Dimethyl Ether	0	0	1	1	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	1
Water_Demin	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
<i>SP</i> _{<i>k,kk</i>}	Interval (<i>kk</i>)														
Interval (<i>k</i>)	Methanol(Recycle)	Methanol	Reactor 1	Reactor 2	Distillation 1	Distillation 2	Distillation 3	RD_Single	RD 1	RD 2	Pervaporation	Adsorption	Methanol	Water	DME
Methanol(Recycle)	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Methanol	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reactor 1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reactor 2	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
Distillation 1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0
Distillation 2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Distillation 3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
RD_Single	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
RD 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
RD 2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Pervaporation	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Adsorption	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Methanol	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Water	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DME	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ตารางที่ ข.1 พารามิเตอร์ที่ใช้ในแบบจำลอง (ต่อ)

Parameter															
$S_{k,kk}$	Interval (kk)														
Interval (k)	Methanol(Recycle)	Methanol	Reactor 1	Reactor 2	Distillation 1	Distillation 2	Distillation 3	RD_Single	RD 1	RD 2	Pervaporation	Adsorption	Methanol	Water	DME
Methanol(Recycle)	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Methanol	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Reactor 1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reactor 2	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
Distillation 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1
Distillation 2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
Distillation 3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
RD_Single	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
RD 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
RD 2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Pervaporation	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
Adsorption	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
Methanol	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Water	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DME	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ตารางที่ ข.1 พารามิเตอร์ที่ใช้ในแบบจำลอง (ต่อ)

Parameter		
P^1_{kk}		
Interval (kk)		Unit
Methanol(Recycle)	14,720	Bath/tonne
Methanol	14,720	Bath/tonne
P^2_i		
Utilities (i)		Unit
Power	14,947.200	Bath/kW.year
Nat.gas	250.000	Bath/MMBTU
HP steam	0.672	Bath/kg.
LP steam	0.643	Bath/kg.
Cooling Water	0.014	Bath/kg.
Steam generated	-0.643	Bath/kg.
$P^3_i, Dist$	**มีค่าเท่ากับ 0 ทั้งหมดเนื่องจากไม่มีการขนส่ง**	
P^4	**มีค่าเท่ากับ 0 เนื่องจากไม่มีของเสียในกระบวนการ**	
$InvI_{kk}$		
Interval (kk)		Unit
Reactor 1	0	Bath
Reactor 2	34,819,840	Bath
Distillation 1	0	Bath
Distillation 2	0	Bath
Distillation 3	32,746,880	Bath
RD_Single	76,636,800	Bath
RD 1	45,428,672	Bath
RD 2	42,419,200	Bath
Pervaporation	1,114,481,467	Bath
Adsorption	123,904,116	Bath
P^5_{kk}		
Interval (kk)		Unit
DME	14,720	Bath/tonne
Methanol	32,000	Bath/tonne
T	10	year

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ค

Code โปรแกรม GAMS

```

$eolcom #
$ title Model2
*-----
* This model has been developed by Alberto Quaglia at Technical university
* of Denmark (DTU).
* In this conceptual example, the methodology for the synthesis and design
* and processing networks presented in:
* A. Quaglia, B. Sarup, G. Sin and R. Gani, Computers and Chemical Engineering
* (2012), doi: 10.1016/j.compchemeng.2011.12.011,
* Data are read from the excel file "InputFile.xlsx" and save the results
* in "OutputFile.xlsx"
*
* 1) no stream split conditions
* 2) Piecewise linearized capital cost equation
* 4) mu defined for each component
*-----
$offupper

* Generate Binary File and download the parameters
$onecho >input.txt
Set=i          rng=components!          rdim=1
Set=kk         rng=Intervals!A2:A201    rdim=1
Set=react      rng=theta!A1:A10        rdim=1
Set=rr         rng=reactions!          rdim=1
Set=j          rng=Fpoints!A1:A21      rdim=1
Set=step       rng=Intervals!B1:BB1    cdim=1
par=muc        rng=muc!                rdim=2 cdim=1

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

par=MW	rng=MW!	rdim=1
par=PHI	rng=phi!	rdim=1 cdim=1
par=S	rng=S!	rdim=1 cdim=1
par=SP	rng=SP!	rdim=1 cdim=1
par=PS	rng=Intervals!	rdim=1 cdim=1
par=SW	rng=SW!	rdim=1 cdim=1
par=alpha	rng=alpha!	rdim=1 cdim=1
par=Split	rng=Split!	rdim=1 cdim=1
par=gamma	rng=gamma!	rdim=2 cdim=1
par=theta	rng=theta!	rdim=2 cdim=1
par=P1	rng=P1!	rdim=1
par=P2	rng=P2!	rdim=1
par=P3	rng=P3!	rdim=1
par=dist	rng=distance!	rdim=1 cdim=1
par=wasteCost	rng=scalars!B1:B1	rdim=0 cdim=0
par=NS	rng=scalars!B2:B2	rdim=0 cdim=0
par=NRAW	rng=scalars!B3:B3	rdim=0 cdim=0
par=NPROC	rng=scalars!B4:B4	rdim=0 cdim=0
par=Fpoint	rng=Fpoints!	rdim=1
par=AlphaLin	rng=AlphaLin!	rdim=1 cdim=1
par=BetaLin	rng=BetaLin!	rdim=1 cdim=1

\$offecho

\$CALL GDXXRW.EXE Production_DME.xlsx @input.txt

\$GDXIN Production_DME.gdx # Open the Binary File

* SETS Definition

SETS i(*) component list

kk(*) intervals

react(i) reactants

rr(*) reactions

p power / Ac,Nc /

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์หรือการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Fpoint(j) Flow points for piecewise linearization
 AlphaLin(j,kk) Coefficients for Capital piecewise linearization #
 BetaLin(j,kk) Coefficients for Capital piecewise linearization
 Steamgen(kk)

;

* Reads the parameter value from the binary file

\$LOAD muc MW PHI P1 S SW alpha P2 P3 dist Split SP gamma theta NRAW NPROC
 WasteCost Fpoint AlphaLin BetaLin PS

\$GDXIN # Close the binary file

display i, j, k, rr, react, step, PS;

* Variable declaration

Binary variable

y(k) 1 if the selected process k is selected or 0 otherwise

Piece(j,kk) ;

positive VARIABLES

F(i,k,kk) Inflow of component i to process kk coming from k

ff(i,k) Mass flow after the mixing point

ffbar(i,k) Mass flow after the reaction

ffdbar(i,k) Mass flow outside

Fin(i,kk) Component mass flow in a interval

Ftr(kk) Mass flow in interval kk (used for capital calculation)

Fout1(i,kk) Mass flow primary outlet

Fout2(i,kk) Mass flow secondary outlet

F1(i,k,kk)

F2(i,k,kk)

R(i,kk) Chemical use in interval kk

waste Amount of waste produced

sales Total Revenues

CTr(k,kk) Cost for transportation from interval k to kk

TransCost Total Transportation costs

rawcost Cost for Raw material [THB]

utilcost Cost for utilities [THB]

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

heatcost Cost for heating [THB]
 Inv(kk) Capital cost for equipment
 Capex Capital cost
 WastePenal Penalty for waste production

Fpiece(j,kk)

Inv(kk)

;

VARIABLES

Z Objective function

;

\$include Theta.gms

*y.fx('MeOH_NRe')=1 ; # CHECK EACH CASE

*y.fx('RD_2')=0 ;

*y.fx('RD_1')=0 ;

*y.fx('RD_Single')=0 ;

*y.fx('Adsorption')=0 ;

*y.fx('Pervaporation')=1 ;

*y.fx('MeOH_Re')=1 ;

*piece.fx('p11',kk)=0;

*execute_loadpoint 'ConceptualOut2.gdx'; # Load the solution from

Conceptual 1 to have a good variable initialization

EQUATIONS

* LOGICAL CONSTRAINTS

EL # No Stream Split

EAc1(i,kk), EAc2(i,kk), EAc3(kk), EAc4(kk) # Activation Constraints (big-M)

EFl1,EFl2,EFl3,EFl4

* PROCESS INTERVAL MODEL

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Ein1(i,k,kk), Eln2(i,k), Eln3(i,kk),Eln4(kk) # Mixing
 EUt1(i,kk), EUt2(i,kk) # Mixing with utility
 ERe(i,kk) # Reaction
 EOu(i,kk), EOu2 # Waste
 Eout1, Eout2 # Separation

*RAW MATERIALS ASSIGNMENT

EFe(i,kk) # Raw Materials

* OBJECTIVE

CostTrans(k,kk)

*,EobCap(kk),

EobCapTot

EObSales,EObRaw,EObUtil,EObTr, EObWaste

OBJ

Objective Function

EobCapInv(kk)

EobCapLflow(kk)

EobCapLbin(kk)

EobCapLBounds(kk,j)

EopUp

;

**LOGICAL CONSTRAINTS

* No Stream Split Conditions

EL(step).. $\sum(kk \$(ord(kk) < (NRAW+NPROC+1)), y(kk)*PS(kk,step)) = l = 1;$

* Activation Constraints (big-M notation)

EAc1(i,kk).. $ffdbar(i,kk) = l = y(kk)*M ;$

EAc2(i,kk).. $R(i,kk) = l = y(kk)*M ;$

EAc3(kk).. $y(kk) = l = \sum(i,ffdbar(i,kk))*M/1000;$

EAc4(kk).. $\sum(i,Fin(i,kk)) = l = y(kk)*M;$

*PROCESS INTERVAL MODELS

*Mixing

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$EIn1(i,k,kk).. \quad F(i,k,kk) = F1(i,k,kk) + F2(i,k,kk) ;$
 $*EIn1(i,k,kk).. \quad F(i,k,kk) = l = \text{ffdbar}(i,k) * S(k,kk) * \text{epsilon}(i,k,kk);$
 $EIn2(i,k) \$(ord(k) < (NRAW + NPROC + 1)).. \quad \text{ffdbar}(i,k) = e = \text{sum}(kk, F(i,k,kk)) ;$
 $EIn3(i,kk).. \quad \text{Fin}(i,kk) = e = \text{sum}((k), F(i,k,kk));$
 $EIn4(kk).. \quad \text{Ftr}(kk) = e = \text{sum}(i, \text{ff}(i,kk));$
 $EUt1(i,kk).. \quad R(i,kk) = e = \text{sum}(ii, \text{muc}(i,ii,kk) * \text{Fin}(ii,kk));$
 $EUt2(i,kk).. \quad \text{ff}(i,kk) = e = \text{Fin}(i,kk) + \text{alpha}(i,kk) * R(i,kk);$
***REACTION**
 $ERe(i,kk).. \quad \text{ffbar}(i,kk) = e =$
 $\text{ff}(i,kk) + (\text{sum}((rr, \text{react}), \text{gamma}(i,kk,rr) * \text{theta}(\text{react},kk,rr) * (\text{ff}(\text{react},kk) / \text{MW}(\text{react})))) * \text{MW}(i);$
***WASTE**
 $EOu(i,kk) \$(ord(kk) > NRAW).. \quad \text{ffdbar}(i,kk) = e = \text{ffbar}(i,kk) * (1 - \text{SW}(i,kk));$
 $EOu2(i,kk) \$(ord(kk) > NRAW).. \quad \text{waste}(i,kk) = e = \text{ffbar}(i,kk) - \text{ffdbar}(i,kk);$
***Separation**
 $Eout1(i,kk).. \quad \text{Fout1}(i,kk) = e = \text{ffdbar}(i,kk) * \text{Split}(i,kk);$
 $Eout2(i,kk).. \quad \text{Fout2}(i,kk) = e = \text{ffdbar}(i,kk) - \text{Fout1}(i,kk);$
 $EFL1(i,k,kk).. \quad F1(i,k,kk) = l = \text{Fout1}(i,k) * \text{SP}(k,kk);$
 $EFL2(i,k,kk).. \quad F2(i,k,kk) = l = \text{Fout2}(i,k) * (S(k,kk) - \text{SP}(k,kk));$
 $EFL3(i,k) \$(ord(k) < (NRAW + NPROC + 1)).. \quad \text{Fout1}(i,k) = e = \text{sum}(kk, F1(i,k,kk));$
 $EFL4(i,k) \$(ord(k) < (NRAW + NPROC + 1)).. \quad \text{Fout2}(i,k) = e = \text{sum}(kk, F2(i,k,kk));$
***RAW MATERIALS ASSIGNMENT**
 $EFe(i,kk) \$(ord(kk) < (NRAW + 1)).. \quad \text{ffdbar}(i,kk) = e = \text{PHI}(i,kk) * y(kk);$
***OBJECTIVE FUNCTION**
*** Transportation Cost**
 $\text{CostTrans}(k,kk).. \quad \text{Ctr}(k,kk) = e = \text{dist}(k,kk) * \text{TrPrice} * \text{sum}(i, F(i,k,kk));$
 $*EobCap(kk).. \quad \text{Inv}(kk) = e = (0.0000001 + P4('Ac',kk) * \text{sum}(i, \text{Fin}(i,kk))) * P4('Nc',kk);$
 $\text{EobCapTot}.. \quad \text{Capex} = e = \text{sum}(kk, \text{Invl}(kk));$
 $\text{EObSales}.. \quad \text{sales} = e = \text{sum}((i,k), (P3(k) * \text{ffdbar}(i,k)));$
 $\text{EObRaw}.. \quad \text{rawcost} = e = \text{sum}((i,kk), (P1(kk) * \text{ffdbar}(i,kk)));$
 $\text{EObUtil}.. \quad \text{utilcost} = e = \text{sum}(i, P2(i) * \text{sum}(kk, R(i,kk)));$
 $\text{EObTr}.. \quad \text{TransCost} = e = \text{sum}((k,kk), \text{Ctr}(k,kk));$
 $\text{EObWaste}.. \quad \text{WastePenal} = e = \text{WasteCost} * \text{sum}((i,kk), \text{waste}(i,kk));$

OBJ.. Z =e= sales-(rawcost + utilcost)- WastePenal- TransCost-
Capex/10;

EobCapInv(kk).. Invl(kk) =e=
sum((j)\$ (ord(j)<11),(AlphaLin(j,kk)*Piece(j,kk)+BetaLin(j,kk)*Fpiece(j,kk))); # new

EobCapLflow(kk).. Ftr(kk) =e= sum((j)\$ (ord(j)<11),Fpiece(j,kk));
new

EobCapLbin(kk).. sum(j,Piece(j,kk))=e=1;

EobCapLBounds(kk,j)\$ (ord(j)<11).. Fpoint(j)*Piece(j,kk) =l= Fpiece(j,kk);

EopUp(j,kk)\$ (ord(j)<11).. Fpiece(j,kk) =l= Fpoint(j+1)*piece(j,kk);

*-----

* OPTIONS

*-----

option MINLP= dicopt ; # Set the MINLP solver
option optcr=0.; # Define the optimality gap
option NLP=conopt; # Set the NLP subproblem solver
option reslim=1E6; # Maximum execution time
option domlim=0; # Number of function evaluation error
option iterlim = 100000; # Iteration limit

*-----

* SOLVE

*-----

MODEL Model2 /ALL/;

Solve Model2 using MIP maximizing Z; # Then Solve the MINLP model

*-----

* POST-OPTIMALITY CALCULATIONS

*-----

Parameters

UtMix(i,kk)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

MassDev(i)

MassBalError;

UtMix(i,kk) = alpha(i,kk)*R.l(i,kk);

MassDev(i) = sum((kk)\$ord(kk)<(NRAW+1)),ffdbar.l(i,kk) + sum((kk),R.l(i,kk)*alpha(i,kk))
- sum((kk),ffbar.l(i,kk)*SW(i,kk)) -sum((kk)\$ord(kk)>(NRAW+NPROC)),ffdbar.l(i,kk) ;

MassBalError = sum(i,MassDev(i));

*-----

*DISPLAY SOLUTIONS

*-----

display y.l, Z.l, sales.l, rawcost.l, utilcost.l, capex.l, TransCost.l, wastePenal.l; #

Results

display F.l,Fin.l,Ftr.l,ff.l,ffbar.l,ffdbar.l,R.l, waste.l; # Mass Flows

display NRAW, NPROC,Split,SP,gamma,theta,PHI,MW,P1,muc,alpha,P3,P2,P1,S,Sw; #

Problem definition

display Fpoint, piece.l, Invl.l, alphasin, betasin;

display Fpiece.l;

display Ctr.l; # Other Output

display Utmix, MassDev,MassBalError; #Post

Optimality

Calculation

*-----

* EXPORT SOLUTION

*-----

execute_unload "OutputFile.gdx";

execute 'gdxxrw.exe OutputFile.gdx var=y.L rng=y! var=F rng=F! var=ff rng=ff! var=ffbar

rng=ffbar! var=ffdbar rng=ffdbar! var=Fin rng=Fin! var=Fout1 rng=Fout1! var=Fout2

rng=Fout2! var=R rng=R! par=UtMix rng=UtMix! var=sales rng=sales! var=CTR rng=CTR!

var=TransCost rng=TransCost! par=MassBalError rng=MassBalError! var=rawcost

rng=rawcost! var=utilcost rng=utilcost! var=inv rng=inv! var=Capex rng=Capex!

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้